

Lehe persoon:
Lauri Liiv.

LK. 3

Kartul ja porgand
toovad leiva.

LK. 4

Küla lugu:
Muksi.

LK. 5

Paistu tüdruk Gloria näitab aias ise valmistatud kompostikasti.

Foto: Rain Porss

Kompostimine – mis muutub, mis jääb samaks?

Viljandi vallas on biojätmete veo tellimine vabatahtlik ning komposteerijate jaoks ei muutu midagi

Kohalikest omavalitsustelt nõutakse biojätmete kogumise korraldamist tekkekohalt liigiti juhul, kui neid ei komposteerita. Et ringleb palju ebamäära informatsiooni just komposteerimise osas, peame vajalikuks olukorda selgitada ning rõhutada, et kui inimene kompostib tekkekohal jäätmeid, ei muutu tema jaoks midagi ning ta võib rahus edasi kompostida.

Kohalikele omavalitsustele on tähtjaks seatud 31. detsember 2023 – selleks ajaks peab kohaliku omavalitsuse poolt olema korraldatud biojätmete liigiti kogumine tekkekohalt. Viljandi vald rakendab jäätmeseadusest tulenevaid nõudeid Viljandi valla jäätmehoolduseeskirjas ning valla elanikule kehtivad kompostimise nõuded tulene-

vadki sellest eeskirjast. Hetkel on uus jäätmehoolduseeskiri kooskõlastamisel riigiasutustes ning mais peaks see jõudma voolikokku.

Viljandi vallavanema Alar Karu sõnul on tänane olukord tekitanud omajagu segadust ning inimestel puudub selgus komposteerimise osas. "Valdavalitsus saab igapäevaselt kõnesid murelikelt elanikelt, et kas nüüd peab tellima plastikust kogumiskasti, kas keegi tuleb kontrollima, kas võib trahvi saada. Olgu siinkohal selgelt välja öeldud, et kui olete hajaasustuse piirkonnas siiani komposti aianurgas kogunud, siis võite seda ka tulevikus muretult teha – oluline on, et selle tegevusega naabreid ei segataks ning keskkonnale kahju ei tekitataks. Kui inimesed aga jäätmeid komposti ei kogu, saavad nad tellida biojätmete äraveo," lisas Karu.

Millised jäätmed on biojätmed?

Biolagunevad jäätmed on näiteks puu- ja köögiviljad ning nende koored, pagaritooted (leib, sai), kohvi- ja teepaks koos filtriga, määrdunud papp ja paber, majapidamispuu, salvrätid ning aia- ja pargijäätmed, nagu lehed, väiksemad taimed jms. Oluline on aru saada, et laias laastus jagunevad biojätmed kaheks vastavalt nende päritolule: haljastusjäätmed ning köögi- ja sööklajajäätmed.

Millised nõuded tulevad jäätmehoolduseeskirjast biojätmetele?

Biolagunevate köögi- ja sööklajajätmete puhul on liigiti kogumine kohustuslik. Küll aga nende liigiti kogutud jäätmete vedajale üleandmise kohustus on vaid neile jäätmevaldajatele, kes ei komposti jäätmeid nende

tekkekohal. Juhul, kui tekkekohal kompostitakse jäätmed, ei muutu kodaniku jaoks midagi ning ta saab rahumeelselt edasi kompostida. Korraldatud jäätmeveo raames peavad hakama liigiti biolagunevaid köögi- ja sööklajajätmeid üle andma need jäätmevaldajad, kellel ei ole võimalik jäätmeid kompostida tekkekohas.

Biolagunevate aia- ja haljastusjäätmete puhul on liigiti kogumine kohustuslik. Nende jäätmete puhul on kodanikul kolm varianti: 1) anda üle jäätmevedajale; 2) viia jäätmejaama või 3) kohtkompostida. Otsustades jäätmed üle anda jäätmevedajale on oluline, et jäätmed oleksid üle andmiseks pakendatud kogumiskotti.

Loe samal teemal ka lk 6.

Rain Porss
kommunikatsioonijuht

Valla rahulolu-uuringus osales 358 vastajat

Tänavusel ehk juba teisel Viljandi valla rahulolu-uuringus osales kokku 358 inimest. Internetis toimunud uuring kestis 15.-31. märtsini.

Kaks aastat tagasi osales uuringus 157 vastajat.

Suur tänu kõigile vastajatele! Juba järgmisest lehes saate lähemalt lugeda uuringu tulemustest.

Uuringus osalejate vahel, kes jätsid enda kontaktandmed, loositi välja akupank (fotol). Loosimiseks kirjutasime välja ja reastasime kõik kontakti jätnud inimesed – kokku oli neid 75. Juhusliku numbriga generaatori abil saime võidunumbriks 23 ja sellel real seisis nimi Kristjan Vaaks – palju õnne!

Samuti loosisime akupanga ka kõigi Facebooki postituse jagajate vahel – neid oli kokku 45 ning akupanga võitis juhusliku numbriga generaatori abiga Viiratsi Rahvaraamatukogu – palju õnne! Loosimist jälgis Viljandi valla siseauditor. Toimetus

Vallamaja tuleb Viiratsisse

28. märtsil toimunud istungil otsustas Viljandi vallavalitsus välja kuulutada riigihanke nimetusega "Viljandi vallamaja rekonstrueerimine", mille kohta avalikustati riigihangete registris hanketeade nr 260677.

Tegemist on tulevase Viljandi vallamaja rekonstrueerimisega Viiratsis. Hanke liigiks on konkurentsipõhine läbi-rääkimistega hankemenetlus.

Taotluste esitamise tähtaegaks kinnitati 17. aprill, kell 10.

KOMMUNIKATSIOONIJUHI VEERUD

Viljandi valla inimesed kohtuvad regulaarselt kogukonnapäevadel, et arutada vallarahvaost puudutavaid teemasid. Viimane kogukonnapäev toimus 7. märtsil Saarepeedi rahvamajas ja teemaks oli Viljandi valla svine külade päev. Foto: Rain Pors

Kogukonnas peitub jõud

Kolisin Viljandi valda möödunud suvel ning olles eelnevalt elanud 20 aastat pealinnas ja otsa mõned aastad Tartus, olen selle otsusega vägagi rahul. Mis mulle siin meeldib?

Vallas on üle 100 küla ja mulle avaldab muljet kogukondade tegutsemine – olen osalenud mitmel kogukonnapäeval, kuhu tullaakse kokku üle kogu valla ja arutatakse valla eluga seonduvaid küsimusi. Viimane kogukonnapäev toimus Saarepeedil ja sedakorda arutati suvel toimuva külade päeva teematikat – räägiti nii aja, koha kui ka programmi teemadel ning lepiti kokku, et sündmus toimub 19. augustil. Nii, et pange see kuupäev juba varakult kalendrisse!

Järgmine kogukonnapäev toimub 3. mail Holstre magasiadas – soovitan osaleda.

Kõige esimene üritus, millel osalesin sügisel, oli Paistu rahvamajas toimunud eakate päev. Ma küll pole veel teab mis eakas aga sain aru, et sinna võivad ka nooremad minna, otsustasin kaeda. Ja tuleb ütelda, et jääb meelde – sai tantsida, laulda ja ringmängudes osaleda. Irooniline oli see, et võtsin kohvi kõrval ühe pehme piruka ja hammustasin hamba pooleks – noorima osalejana... Eakad tunduvad vallas noortest aktiivsemad olema, kuid eks tuleb mõelda, kuidas aktiivsemalt ka noori kaasata.

Veel üks tore projekt, millega on Viljandi vallas kaasa mindud, on vabatahtlik seltsilisuus – ehk inimesed hoiavad ühendust näiteks teises külas elava inimesega, käivad teineteisel külas ja abistavad ehk töödega. Tunnen mõnda aktiivset seltsilist ja nad on tõesti toredate – soovitan rohkem seltsida ☺

Vahel öeldakse, et ah, siin tunnevad ju kõik kõiki ja midagi nii-öelda saladuseks ei jää. Mina näen selles just positiivset ning tõesti, kui linnas oled sa enamjaolt anonüümne, siis külas vastupidi – kõik tunnevad kõiki ja minu kogemus on selles osas küll positiivne. Linnades ju kogukonnad sisuliselt puuduvad, heal juhul teretad mõnda naabrit ja sellega kogukondlik tegevus sisuliselt ka piirdub. Jah, on ka mõned positiivsed näited, kuid siiski üksikud ja üha vähem. Usun, et koos on alati lihtsam kui üksi ja kogukonnas inimesed tunnevad kokku hoidmist ning see on väga oluline. Ühelt poolt on jah koos lihtsam asju teha, kuid mulle tundub, et kogukonna tunnetus ja toimimine on hea ka vaimsele tervisele.

Olen täheldanud ka seda, et maapiirkonnas on vähem seda tänapäeva poppi nõ progresskultuuri – lõhestumist. Saadakse justkui paremini aru, et inimesed ja nende vaated-tõekspidamised ongi erinevad, kuid see ei takista omavahel hästi läbi saada. Kui meestega reede õhtul küla sauna lähed, siis seal on kõik võrdsed ja aetakse mõnusat loba külma õlle ja snäkkide seltsis. Teisalt on selge ka see, et maapiirkonnas ongi tänapäeva totrusi vähem ning need enamjaolt naerdakse välja. Samas tuleb meil siin samuti valvel olla ja endi eest seista, ent loodetavasti soovivad ja suudavad poliitikud meid totruste eest kaitsta, olgu selleks siis Brüsseli algatus või lääne eeskujuga – saame kenasti aru, et kompostipolitiseid meil vaja pole ja soodentiteetide osas pole ka vaja meid mudida ega veenda – teame juba pikemat aega, et sugusid on kaks ja mitte 102.

Igatahes ütles vallavanem mulle üksipäev, et lollustega me kaasa ei lähe – seda oli kena kuulda. Selge on aga see, et ees ootavad raskemad ajad ning seda enam peame kokku hoidma ja teineteisele vajadusel toeks olema.

Olen veendunud, et kogukonnas peitub jõud – julgustan kõiki aktiivsemalt kogukondlikes toimetustes osalema.

Rain Pors,
kommunikatsioonijuht

Ramsi lasteaed saab soovitud juurdeehituse

Riigihanke korras esitati 5 pakumust ning Viljandi vallavalitsuse 04.04.2023 korraldusega tunnustati edukaks pakkumuseks majanduslikult soodsaim OÜ Silindia Ehitus pakkumusega 1 137 724,68 eurot (käibemaksuga).

Lepingu täitmise periood on 14 kuud ning seega võiks uus liginullenergia hoone valmida järgmise aasta suvel.

2017. aastal valmis Ramsi lasteaiale Taruke uus kahekordne liginullenergiahoone, kus on neli lasteaiaühikut koos vajalike ruumidega (tehnilised ruumid, köök, söökla, saal, administratiivruumid ja ujula). Kuna aga lasteaia kohtade arv on endiselt aktuaalne ning kõik soovivad tänastesse ruumidesse ei mahu, hakati projekteerima lasteaia juurdeehitust ning tänaseks ollakse juba nii kaugel, et kohe-kohe saab ehitustöödega pihta hakata.

Ramsi lasteaia Taruke direktor Maret Tamme sõnul on järjekorras lapsi omajagu nii lähemalt kui kaugemalt ning sel sügisel saab lasteaed vastu võtta neist vaid mõned. "Juurdeehitus vähendab lasteaia kohtade põuda ja samas suurendab meie arenguvõimalusi, sest lisaks uutele rühmaruumidele saame juurde ka ühe õpitoa – muusika- ja digiõppe ruumi. Uued väljakutsed ootavad ka töötajaid – personali otsingul saavad märksõnadeks olema digipädevus ja keskkonnateadlik mõtteviis. Ettevaatavalt peame mõtlema ka hariduslike erivajadustega laste rühmale. Aga lastele valmistab muidugi eriti suurt rõõmu uue hoonega kaasneva mänguala ümberehitus – jälle midagi uut ja põnevat ning ettevõtliku lasteaia kasvandikud just seda vajavad," lisas Tamme.

Nool Projekt OÜ on projekteerinud lasteaia juurdeehituse, mille kohaselt hakkab juurdeehitus paiknema olemasoleva lasteaia hoonest lõuna suunas. Laiendus näeb ette kahte lasteaiaühikut koos vajalike ruumidega, õppeklassi, panipaiku, tehnoruumi ja ühe kabineti ruumi ehitamist. Juurde ehitatav osa ja olemasolev lasteaed on koridoriga ühenduses ja uue ning olemasoleva hoone osa peasissekäik on planeeritud ühenduskoridorist. Juurde ehitatav osa on ühekorruseline ja uue energiamärgise energiatõhususarv on A (100 kWh/m²a), mis vastab liginullenergiahoone nõuetele.

Seoses juurdeehitusega planeeritakse ümber ka lasteaia õueala, mis osaliselt viiakse olemasolevast lasteaia hoonest põhja poole.

Toimetus

VILJANDI VALD 10

Valla raamatukogud kutsuvad osalema luulevõistlusel

Rahvusvahelisel luulepäeval, 21. märtsil kutsuvad Viljandi valla raamatukogud kõiki osalema luulevõistlusel "Viljandi vald 10".

Pange värsiridadesse kirja kõik hea, mis teil koduvallaga seostub ning saatke oma luuletus märksõnaga "Luulevõistlus" 31. augustiks aadressile erika.lond@viljandivald.ee või viige paberkanjal oma lähimasse raamatukokku. Osalejate vahel loositakse välja auhindu.

Kui kauneid luuletusi laekub piisavalt, on võimalus need trükikojas kaante vahele kōita ning teha Viljandi vallale meelde jääv juubelikink.

Toimetus

Rahvusvaheline luulepäev

21. märts 2023

t mijne hand,
vriendschapspan
tot berijis,
deugden prij
art 1828
+ de Clercq Jz

Viljandi valla raamatukogud
kutsuvad osalema luulevõistlusel
"Viljandi vald 10"

Lauri Liiv kogukonna käivitamisest: kõige tähtsam on saada inimesed diivanilt püsti

Lauri Liivi nägin esimest korda Pärsti Pansionaadis, kui seal avati sportimiseks sobivad ruumid. Järgnenud taipoksi etendus Viljandi Taipoksi Klubi esituses nii omavahel kui ka näitlik treeningtund pansionaadi elanikega, oli vägagi meeldejääv. Järgmine kohtumine oli juba Päril laste mänguväljaku avamisel. Mänguväljaku tõi Pärile võit kaasava eelarve hääletusel 2021. aastal. Sellisest laia haardega inimesest tekkiski soov lugu kirjutada. Et mõista, mis on liikuma panevaks jõuks, et muuta teiste elusid ja sealhulgas ka enda oma, liikudes tegemiste, algatuste ja ettevõtmiste positiivsel kursil. Ja siin see lugu nüüd on. Sellest, mis hetkel tehtud. Aga elu annab sellele loole kindlasti järje.

Olete teatud-tuntud taipoksi- ja ja treener, kuidas selle ala juurde jõudsite ning mis on teie enda suurimad saavutused sel spordialal?

Elades ise eluaeg Päre spordihoone kõrval, on sport olnud mu igapäevaseks kaaslaseks. Alustades suusatrennist, kergejõustikust ning jalgpallist. Taipoksi juurde jõudsin interneti ning sõprade toel, kes juba käisid trennis. Lasin emal ömmelda poksikoti, siis küsisin luba spordihoone direktorilt, et selle poksikoti saaks ka spordisaali üles seada ning siis üksi harjutasin.

Miks ma seda tegin? Usun et 16 aastase noormehena, kes polnud kehaehituselt just kõige atleetlikum, oli see võimalus ennast kehtestada ning eakaaslaste ees silma paista.

Tartu ülikoolis õppides liitusin sealse kickpoksi klubiga. Kooli kõrvalt sai trennis käidud ning peetud esimesed võistlused. Läks hästi, kaotusi ei pidanud eriti tunda. Kogu võistlusperioodi jooksul olen pidanud 8 kohtumist, millest võitnud 6, siis üks viik ning üks kaotus.

Mis teid taipoksi juures köidab, väidetavalt on see üks julmemaid sportlikke võitlusviise?

Taipoks on väga motiveeriv just noortele. Kui tahad ringis võitja olla, pead unustama kõik pahed ning keskenduma vaid spordile. Tegemist on võitlusalaga, kus vastane tahab sind alistada, võideldes käte, jalgade, põlvede ning küünarnukkidega. Poksides püüad alati saada kiiremaks, osavamaks, vastupidavamaks. Jääb tunne et piire justkui polegi, alati saab paremini. Kui poksi ringi satuvad võrdsed, kes saavad aru kuidas ennast kaitsta ja lüüa, kaob minu meelest julmus ning seda on nauditav vaadata,

Lauri Liiv: sportlane, spordiklubi omanik, treener, kogukonna käivitaja. Mõni inimene lihtsalt jõuab kõike teha.

Foto erakogust

kuidas inimesed suudavad oma keha valitseda.

Olete treener, rääkige oma õpilaste saavutustest?

Olen Viljandi Taipoksi Klubi juhtinud ja treener alates 2005. aastast. Selle aja jooksul oleme võitnud klubile kümneid Eesti meistritiitleid ning praegugi on saalis taipoksi valitsev Eesti meister Tanel Kondel, kehakaalus -91 kg.

Annate treeningtunde ka meie valla koolides?

Juba mõned aastad tagasi tekkis koolidel hea idee. Nimelt küsiti lastelt, millist huviringi te oma koolis näha sooviksite. Väga populaarseks osutus just poks/kickpoks/taipoks. Käime Ramsil, Paistus, Saarepeedil, Viiratsis ja Kolga-Jaanis huvitegevusena läbi viimas treeninguid, kus arendame laste ning noorte kehalisi võimeid, enesekaitset. Trenne iseloomustab mängulisus, millega jõuame loomulikult selle ala juurde ning kooliaasta lõpuks peaksid igal noorel olema elementaarsed oskused, kuidas end kaitsta ning kindlasti on tõusnud nende kehaline võimekus.

Väga tuntuks on saanud Viljandi Taipoksi Klubi koostöö Pärsti pansionaadiga, kus treenite pansionaadi kliente. Kuidas see koostöö alguse sai?

2021. aasta kaasava eelarve tõi Pärile võidu ja lastele mänguväljaku. Lauri Liiv mänguväljaku avamisel tervitus- ja tänusõnu lausumas. Foto: Martin Raid

Pärsti pansionaat on värskest renoveeritud ning maja sai ka endale ideaalse treeningusaali, kus olemas kõik vajaminev varustus trenni läbiviimiseks. Koostöö sai alguse pansionaadi juhataja Le Hussari telefonikõnest. Tema trennis end aastaid tagasi ka meie poksiklubis ning rääkis tolle aja elu parimast vormist ning plaanist pakkuda oma hooelustele midagi uut ja huvitavat. Väljakutsed meile meeldivad ning olin heameelega nõus proovima, sest tundsin, et ühiskonnale on omaltpoolt ka midagi head vaja vastu anda. Minu ümber on palju häid inimesi, kes spordiklubi sponsoreerivad ning nüüd on olemas koht, kus saan sama teha, viies pansionaadis läbi tasuta võimlemis-, poksi- ning jõutrenne.

Milline näeb täna välja koostöö Pärsti pansionaadiga?

Peamine koostöö seisnebki iganädalase trenni läbiviimises ning loomulikult ka üldises pansionaadi abistamises - kui on tarvis midagi liigutada või tõsta, oleme meie oma jõuga alati abiks.

Räägime nüüd Päre külaseltsist. Mis andis tõuke, et oma kogu-

kõike teha. Koosviibimised on toredad ning iga kogukonna liige peab tundma ennast tahetult, kõigile peab jaguma ülesandeid, millega nad hakkama saavad. Kindlasti on tarvis interneti end nähtaval hoida – selleks siis kogukonna leht, kus saab kiiresti jagada üleskutseid ning pidada infovahetust.

Rääkige sellest, mis teie päevadesse mahub?

Minu elu keerleb ümber spordi, keskmiselt annan päevas 5-7 poksitreenni – lastele, noortele, täiskasvanutele ning ka eratreeninguid. Juhin Viljandi Taipoksi Klubi, korraldan poksitrenni, näiteks "Adrenaline", treeningseminare, pakun turvateenust Viljandi maakonnas, viin läbi huvitegevust Viljandi valla koolides, püüan Päre külaelu arendada. Olen Viljandi valla volikogus, kultuuri- ja spordikomisjonis, Päikesekiire lasteaiaga hoolekogus, vabatahtlik Pärsti pansionaadis. Vabal ajal mängin jalgpalli, sõidan lumelauda ja motokrossi, kogun vanavara ning minu salakirg on aiandus.

Kas on mingit segadust tekitanud ka nimekaimlus tuntud laulja Lauri Liiviga?

Mõned aastad tagasi helistati mulle Põltsamaalt ühest koolist ning kutsuti esinema. Midagi imelikku selles ei olnud, sest käime klubiga ka treeningseminare läbi viimas. Kui hakkasime asju täpsustama, selgus et tegemist on õpetajate päevaga ning nemad soovisid minult paari lugu. Siis sain aru, et nad olid leidnud vale Lauri Liivi kontakti ning laususin, et mina oskan kõigest poksida ja muusikaõpetuses jäin kooliajal suvetööle, sellest ei tuleks midagi head. Loodan et õige Lauri Liiv neile siiski laulis, aga kui õpetajad soovivad poksida, siis tuleks minuga uuesti ühendust võtta.

Raivo Lott

Lauri Liiv ja kogukond

- Lauri eestvedamisel on elu Päre külas suisa "keema" läinud.
- Lauri Liivi eestvõttel loodi Päre Külaselts.
- Viljandi valla 2022. aasta kogukonnaedendaja on MTÜ Päre Külaselts.
- Uus avalik mänguväljak Päre lastele tuli 2021. aastal kaasava eelarvega – võideti hääletusel.
- Hoogustunud on sportlik tegevus - pühapäeviti mängib kogukond jalgpalli uuel külaplatsil ja võrkpalli spordihoones. Lauri viib trenne läbi ja hoolitseb varustuse eest.
- Päril ehitati mullu jõulupuu koos Päikesekiire lasteaiaga, ühiselt tähistati külas sajakesi advendiaja algust.
- Ta on liige vallavolikogus, kultuuri- ja spordikomisjonis, Päikesekiire lasteaiaga hoolekogus.
- Lauri käe all treenib taipoksi 200 Viljandi valla noort!

Aprill on veteranikuu

1. aprillil algas kümnendat korda sinilillekampania "Anname au!", millega kutsutakse Kaitseväge ja Kaitseliidu veteranide tunnustamiseks kandma sinilillemärki.

2023. aasta kevadel kogutakse raha, et toetada veterane ja nende lähedasi ning tervishoiu valdkonda laiemalt. Sinilille sümbolikaga toodete müügist saadav tulu aitab koostöös Pärnu Lahe Rotary Klubiga muuta Pärnu rand kõigile ligipääsetavaks,

soetada Hiiumaa Haiglale vajalik videokolonoskoop ning koostöös paraolümpiakomiteega luua Kiviõli tuhamäele parasuusatamise võimalus.

Liikumisaastale kohaselt sai "Anname au!" kampania sportliku stardi 1. aprillil Tallinnas toimuva Sinilillejooksuga. Jooksud toimuvad kuu vältel veel Rakveres, Narvas, Tartus ja Saaremaal. Kaasa saab teha ka virtuaalselt - oma valitud ajal ja kohas. Kampania tippündmus on 23. aprillil veteranipäeva auks korraldatav Veteranirock, mis toimub esmakordselt Rakvere Vallimäel, kus kell 19 algaval kontserdil astuvad üles Metsatöll ja A-Rühm.

Infot veteranikuu sündmuste kohta leiad kodulehelt annameau.ee.

Sinilillekampaniat viib läbi MTÜ Eesti Vigastatud Võitlejate Ühing koostöös Naiskodukaitsega.

Täname kõiki toetajaid ja anname au veteranidele kandes sinililletooteid!

Naiskodukaitse Sakala ringkond

Juulis toimuvad taas Viljandi valla noortepäevad

Tänavused Viljandi valla noortepäevad toimuvad Puistu Vibukeskuses neljal suvisel juulikuu päeval ehk 18. – 21. juulini.

Laagrikohti on 45-le valla noorele, kellega tegelevad igapäevaselt kolm laagrikasvatajat ja hulgaliselt erinevaid tegevuste läbiviijaid. Kuigi viimastel aastatel on noortepäevadel peamiselt osalenud noored vanusevahemikus 7 kuni 13 eluaastat, on programmist osa saama oodatud kõik kuni 19. aastased noored.

Noortepäevade programmis saab olema sporti, käelist tegevust, tantsu ja nalja ning peamiselt tegutsetakse suvele kohaselt väljas. Toimuvad ka erineva sisuga töötoad ning neljapäevasesse programmi

mahub üks pikem väljasõit. Traditsiooniliselt ei puudu ka tänavustel noortepäevadel üllatusesineja, kelle kontserdile on oodatud kõik valla noored, pered ja vanemad. Laagriprogramm lõpeb väike omaloomingulise etteastega lapsevanematele.

Lisainfot noortepäevade kohta leiad valla kodulehelt www.viljandivald.ee/noortepaevad. Sealt leiad ka registreerimise digivormi, mis avaneb täitmiseks 20. aprillil kell 10.

Viljandi valla noortepäevi korraldab Viljandi valla noortekeskus koostöös valla noorsootööspsialistiga.

Are Tints
noorsootööspsialist

Tulemas on noortelaager sõprusvallas Saksamaal

Are Tints,
noorsootööspsialist

Viljandi valla ja Bippeni osavalla (Fürstenau vald, Saksamaal) vaheline suhtlus ja sõprus ulatuvad 2005. aastasse ning sellest ajast alates on meie ja Bippeni valla noored suviti laagris kohtunud.

Eelmisel suvel tulid noored koos juhendajatega Sak-

samaalt ja paikneti Suislepa kandis. Tänavu suvel näeb sõpruskohtumiste järg ette, et Viljandi valla noori ootab sõit Saksamaale. Meie 15–19 aastaseid noori oodatakse Niedersachseni liidumaale Bippenisse laagrisse 7.–20. juulini ning sinna on minemas kaheksa noort koos kahe juhendajaga.

Selleks, et laagrisse sõitev grupp saaks motiveeritud ja mitmekesine, ootab Viljandi valla noortekeskus laagris osaleda soovijate kandideerimisavaldusi kuni 5. maini.

Lisainfo ja noortelaagri ankeet valla kodulehel www.viljandivald.ee/bippen.

Autosse laaditav seemnekartul läheb Läti.

Fotod: Raivo Lott

Kartul ja porgand toovad leiva lauale

Jätkasime Viljandi valla ettevõtete külastamist. Seekord jõudsid vallavanem Alar Karu ja Teataja tegevtoimetaja Raivo Lott põllumajandusettevõtte. Selleks oli Lätkalu külas asuv Koorti Kartul OÜ.

Juba esmamuljena jättis ettevõtte puhta ja korraliku mulje, kus kõik on läbimõeldud ja paika pandud. Mõelda vaid, et sellega tegeleb üksnes kaheksa inimest, sest just nii palju on ettevõttes töötajaid. Uuendused põllumajanduses ei meenu enam sugugi möödunud sajandi kolhoose. Automatiseeritus ja üha moodsamad lahendused on ka põllumajandusettevõttes saanud oluliseks märksõnaks.

Koorti Kartul OÜ on loodud selleks, et pakkuda kartulit ja juurvilja nii pestult kui ka kooritult. Kartuleid pakutakse nii seemneks kui ka toiduks. Koduleheküljel sõnastatud eesmärgi kohaselt soovib ettevõtte pakkuda parimat oma toodetud kartulit, seemnekartulit ja porgandit.

Allpool vastab küsimustele Koorti Kartuli kohta firma üks omanikest ja tegevjuht Janek Lass.

Kirjeldage palun, millega ettevõtte tegeleb?

Tegeleme kartuli, seemnekartuli ja porgandi kasvatamise, paljundamise ning turustamisega. Oleme Saksa sordiaretaja Norika esindaja Eestis. Tuntuimad saksa päritolu sordid, mida kasvatame on Solist, Gala ja Baltic Rose.

Kui kaua olete tegutsenud?

Tegutseme alates 2005. aasta kevadest.

Kuidas ettevõttel läheb?

Ettevõttel läheb hästi, stabiilselt.

Kui suur osa töötajatest on Viljandi valla elanikud?

Kõik meie töötajad ja ettevõtte omanikud on Viljandi valla elanikud.

Kuhu oma toodangut turustate?

Turustame oma toodangut Eesti esmatöötajatele Salvestile ja Orklale. Ühtlasi on meie tooted leitavad kõigist tuntud jaekaubanduskettidest. Seemnekartulit turustame suurematesse ehitus- ja aianduspoodidesse.

Firma Koorti Kartul tegevjuht Janek Lass hoiab käes kasti, milles on eelidandatud varane kartul sordist Solist.

Kui palju toodangut läheb piiri taha, kui palju jääb Eestisse?

Seemnekartulit müüme piiri taha 20% toodangust, mis läheb Läti, Leetu ja Poola. Teised tooted jäävad kõik Eesti turule.

Mille üle tunnete ettevõttes heameelt?

Suutsime 2017–2020 teha olulised investeeringud, mis võimaldavad meil enda kasvatatud tooteid pakendada nii väikestes kui suurtes kogustes. Väga hästi ole-

me tööle saanud iseteeninduspunktid Leie lähedal Lätkalus ja Kolga-Jaanis. Tore, et kohalikud inimesed ja möödasõitjad meie toodangu vastu huvi tunnevad ning läbi astuvad. Hea meel on ka selle üle, et ettevõttes on pikaajalise kogemusega väga tublid töötajad, kes kõik käivad tööle lähimbrusest Lätkalu ja Lalsi küladest.

Raivo Lott
Viljandi Valla Teataja tegevtoimetaja

Küla lugu: Muksi

Sellest lehest alates läheme siis külla Viljandi valla küladele. Vaatame, mis elu seal elatakse, kuidas toimib kogukond, mida mõtlevad ja teevad meie külade inimesed. Läksime seda teed, et esimesena ei külastanud me mõnda suuremat ega tuntuimat küla, vaid võtsime ette Muksi küla, kus elab 9 inimest, kohalikega rääkides väheneb see arv kuuele. Arvepidamise järgi on see elanike arvu poolest väikseim küla Viljandi vallas.

Asukoht

Muksi (ka Aruküla) on küla Viljandi maakonnas, Viljandi vallas, nii kirjutab Wikipedia. Küla lähistel on Muksi soo, külas asuvad Muti maastikukaitseala koosseisu kuuluvad Muti järv ja Umbjärv.

Aastatel 1991–2017 (kuni Eesti omavalitsuste haldusreformini) asus küla Tarvastu vallas, nüüd siis Viljandi vallas. Lähim suurem asum on Kärstna küla, mis asub ca 10 km kaugusel. Kärstnast läbi- ja siis ikka edasi sõites me ka Muksi külla jõuame.

Mutijärve talu

Esmapilk reedab traditsioonilist Eesti küla: paar talu kõrvu ja siis pikk vahe. On kokku lepitud Ando Tulvikuga, et tema juurde jõuame poole neljaks. Sinna sõit tundub igatahes väga pikk, nii paar kilomeetrit kindlasti ja tee on üsna auguline ja pehme. Aga ikka veel oleme Muksi külas.

Ardo Tulvik alustab kohe asjast. Ütleb, et külas elab praegu alaliselt kuus inimest. Tulviku

sõnul tehti siin vanasti põldu, nüüd kõik rahvas laiali, nõnda et külas kogukonna tundemärke enam pole. “Kui 1986. aastal tuln siia elama, siis oli siin külas 20 inimest”. Tema sõnul on ka Muksi häärber tühjaks jäänud. Neljas majas elatakse praegu alaliselt. Kolmel majal on omanikud olemas, aga külastatakse neid hooajaliselt ehk harva. Külas seltsielu ei toimu. Kaks aastat tagasi toimus koostumine, korraldas mees, kes oli külas just maja ostmud, see jääb siit kaks maja edasi, viitab Mutijärve talu peremees. Edasi tuleb ka vähe optimistlikumaid noote. Tulviku arvates on kolm majapidamist siin külas taas tekkimas. Ilmselt tuleks veelgi rahvast siia kui oleks korralik, mustkattega tee, siis võetaks veelgi majakohiti ära, arvab Ardo Tulvik. Lähim pood on Tulviku sõnul Kärstnas, ehk siis 10 km kaugusel Muksist. Küsimusele, kas ta on ka elukohta vahetusele mõelnud, vastab peremees, et kuhu juba vanemas eas inimesel ikka minna. Samas on aga majapidamine hästi korras ja tegutsemistahtmist tundub küllaga olevat.

Tüütsi talu

Soovinud kena päeva, asutame minekule. Meid ootab Tüütsi talus Marje Org. Tema käib Mornas tööl, aga sündinud on ta siinsamas talus. See on vanaisa ja vanaema maja, räägib Marje. Nii ema-isa, kui ka Marje ise on lõpetanud Kärstna kooli, nüüd seda kooli enam pole. Marje oli vahepeal mujal nii õppimas kui

Marje Org on Muksi külas sündinud, alaliselt elab ta siin aga 1993. aastast.

Fotod: Rain Pors

ka töötamas. 1992. aasta lõpus tuli ta aga Muksi külla tagasi. Töötas ta pikka aega Kärstna postkontoris. Oma huvialasid käib Marje aga harrastamas Kärstnas – nii tantsutrennis kui ka joogas käib ta sealses võimalas. Marje mõlemad pojad enam kodus ei ela: üks poegadest elab Mulgi vallas, Tuhalaane külas ja teine hoopis Saue vallas. Nõnda see elu välja näebki, et noored väiksematest küladest aina lahkuvad.

Sellised olid siis külajutud Muksist.

Raivo Lott

Muksi küla vaatamisväärsus.

Taamal paistab Uue-Tüütsi talu.

Eesti esitas Mulgi pudru valmistamise ja söömise UNESCO kultuuripärandi nimekirja

21. märtsil allkirjastas kultuuriminister Piret Hartman taotluse, millega esitatakse Mulgi pudru valmistamine ja söömine Mulgimaal UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja.

Otsus nimekirja kandmise kohta tehakse UNESCOs 2024. a lõpus. Mulgi puder on traditsiooniline seakõrnetega kartulitangu puder, mis on pärit Lõuna-Eestist Mulgimaalt ja saanud piirkonna järgi nime. 19. sajandi viimaseks veerandiks oli Mulgi pudru valmistamise komme levinud laialdasemalt üle kogu Eesti. Algupärasel retseptil põhineva pudru tegemiseks kasutatakse vaid kodumaist toorainet.

Kultuuriminister **Piret Hartmani** sõnul tuleb tunnustada mulgi kogukonda, kes on pikalt ja põhjalikult Eesti taotlust ette valmistanud. “Meie kultuuripärand on väga rikkalik, kindlasti

ka tänu sellele, et kohalikud inimesed ja piirkonnad traditsioone väärtustavad ja edasi kannavad. Mulgi pudrul on Mulgimaal ühendav roll ning selle valmistamise ja söömise traditsioon on osa meie elavast pärimusest. Pudruiga seotud kombestik on väärikas täiendus UNESCO esindusnimekirja, mis aitab sellel tänini elujõulisel taval ka edasi kesta,” rääkis minister.

Mulgi Kultuuri Instituudi juhataja **Ave Grenbergi** sõnul tuli idee kandideerida UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja 2021. aastal, kui Mulgimaa pealinn Abja-Paluoja kandis soome-ugri kultuuripealinna tiitlit. “Tähelepanu meie paikkondliku kultuuri vastu inspireeris kogukonda ning üheskoos pakuti välja, et mulke ühendavad pärandtoidud ning tuntuim neist on Mulgi puder,” lausus Ave Grenberg.

Heal lapsel mitu nime: Mulgi puder, kärutädi puder, talumehepuder, poolvillane puder, Läti puder jne.

Foto erakogust

“Mulgi pudru söömine on lahutamatu osa mulkide pere- ja kogukondlikust kooskäimisest. Mulgi putru pakutakse ka Mulgimaa toidukohtades, koolides

ja lasteaedades, samuti külade ühisüritustel ja rahvapidudel.”

Viisid, kuidas putru nimetatakse, valmistatakse või mis puhul lauale pannakse, võivad olla

erinevad, seega korraldasime koostöös Eesti Rahva Muuseumi Heimtali filiaaliga Mulgimaal veebipõhise Mulgi pudru lugude korje, rääkis Grenberg. Küsimustik oli avatud oktoobrist 2022 kuni märtsini 2023. Kohalikes raamatukogudes oli võimalus küsimustikku täita ka paberil.

“Interneti teel andis vastused ning kirjeldas oma Mulgi pudru kogemust 477 inimest üle Eesti. Kui raamatukogudes täidetud paberanekedid veel juurde liita, siis jõudis meieni pea 500 põnev ja erilmelist lugu. Palju tänu kõigile, kes oma loo ja vastused saatsid ning sellega aitasid meie kultuuripärandit talletada,” sõnas Ave Grenberg. Taotluse koostamisel valmis ka lühifilm mulgi pudru valmistamisest ja söömisest. Lisainfot Mulgi pudru kohta leiab Mulgimaa infoportaalist.

Toimetus

Vallavolikogu 30. märtsi istungil otsustati

1. Kinnitada revisjonikomisjoni 2023. aasta tööplaan.
2. Korraldada ümber Kolga-Jaani Kool ja Leie Kool, liites Leie Kooli Kolga-Jaani Kooliga (hiljemalt 31.08.2023).
3. Asutada Viljandi valla ametiasutuse hallatav asutus Viljandi Vallahaldus.
4. Võtta vastu Viljandi Valla-

- halduse põhimäärus.
5. Algatada detailplaneeringu koostamine Ämmuste külas, Nahkle katastriüksusel.
6. Tunnistada osaliselt kehtetuks Peetrimõisa külas Oja 2. etapi detailplaneering.
7. Tunnistada kehtetuks Paistu Vallavolikogu 15.10.2013 otsus nr. 27 "Detailplaneeringu kin-

- nitamine".
8. Omandada tasuta Vardi külas asuv Oru tee katastriüksus.
9. Taotleda maa-ametilt Pärniste tee 7 kinnisasja maast jalgratta tee- ja jalgte aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa tasuta võõrandamist Viljandi vallale ning Taimla kinnisasja omanikult jalgratta ning jalgte aluse

- ja selle teenindamiseks vajaliku maa võõrandamist Viljandi vallale.
10. Võõrandada otsustuskorras Viljandi vallale kuuluv kinnistu aadressil Vana-Võidu küla, Heina tn 41.
11. Vallavanem Alar Karu ja abivallavanem Alvar Pähkel vastasid arupärimistele.

12. Esitati arupärimine vallavalitsusele.
13. Volikogu kirjavahetus.
14. Vallavanema informatsioon.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 27. aprillil.

Vallavolikogu istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Vallavalitsuse istungite kokkuvõte

- 28. märtsi istungil otsustati:**
- * Viljandi Vallavalitsusel teha pöördumine AS-le Elektrilevi kinnistut läbiva kõrgepingeliinide ümbertöstmiseks.
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldus nr 143 "Ehitiste teenindamiseks vajaliku maa määramine ja munitsipaalomandisse antavale maale sihtotstarbe määramine".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldus nr 144 "Ehitiste teenindamiseks vajaliku maa määramine ja munitsipaalomandisse antavale maale sihtotstarbe määramine".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldus nr 145 "Katastriüksuse jagamine ning koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldus nr 146 "Viljandi Vallavalitsuse 26.10.2021 korralduse nr 2-3/1105 "Vallavara kasutusse andmine" kehtetuks tunnistamine ja üürilepingu lõpetamine".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldus nr 147 "Enampakkumise tulemuste kinnitamine". Viljandi Vallavolikogu 24.11.2022 otsusega nr 107 "Vallavara võõrandamine" otsustati võõrandada enampakkumise korras internetiportaalis Osta.ee Viljandi vallale kuuluv kinnistu aadressiga Tehnika tn 5, Viiratsi alevik, alghinnaga 4210,00 eurot. Parima pakkumuse maksumusega 11 300,00 eurot tegi Korts Capital OÜ.
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldus nr 148 "Enampakkumise tulemuste kinnitamine". Viljandi Vallavolikogu 28.02.2023 otsusega nr 135 "Vallavara võõrandamine" otsustati võõrandada enampakkumise korras internetiportaalis www.osta.ee Viljandi vallale kuuluv Linnu kinnistu alghin-

- naga 220,00 eurot. Parima pakkumuse maksumusega 1460,00 eurot tegi Janno Raidmaa.
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldus nr 149 "Riigihanke "Viljandi vallamaja rekonstrueerimine" korraldamine".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldus nr 150 "Muti detailplaneeringu algatamine".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldus nr 151 "Viljandi Vallavalitsuse 08.03.2016 korralduse nr 239 "Vörtsjärve ranna-ala detailplaneeringu algatamine" kehtetuks tunnistamine".
  - * Väljastada Transpordiametile garantiikiri, millega Viljandi Vallavalitsus garanteerib 5 aasta jooksul riigitee 24173 Kärstna-Raassilla maaüksuse km-l 11,76 ViaVelo Inseneribüroo OÜ poolt koostatud projekti nr 3520 "Raassilla moto- ja vabaajakeskuse teeprojekt. Põhiprojekt". Vilimeeste küla, Viljandi vald, Viljandi maakond alusel teostatud ehitustööde tõttu teele ja riigitee maale tekkinud võimalike kahjustuste likvideerimise oma kuludega.
  - * Sõlmida kokkulepe MTÜga Tarvastu Motoklubi riigitee 24173 Kärstna-Raassilla maaüksuse km-l 11,76 ViaVelo Inseneribüroo OÜ poolt koostatud projekti nr 3520 "Raassilla moto- ja vabaajakeskuse teeprojekt. Põhiprojekt". Vilimeeste küla, Viljandi vald, Viljandi maakond alusel teostatud ehitustööde tõttu teele ja riigitee maale tekkinud võimalike kahjustuste likvideerimiseks oma kuludega.
- 21. märtsi istungil otsustati**
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 127 "Munitsipaalomandisse antavale katastriüksusele koha-aadressi ja sihtotstarbe määra-

- mine".
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 128 "Maa riigi omandisse jätmise ja katastriüksusele sihtotstarbe määramine".
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 129 "Katastriüksuse jagamine ning koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine".
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 130 "Väikehanke "Ohtlike jäätmete kogumisring Viljandi vallas" pakkuja kvalifitseerimine, pakkumuse vastavaks tunnistamine ja pakkumuse edukaks tunnistamine".
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 132 "Orumäe detailplaneeringu vastuvõtmine".
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 133 "Oja detailplaneeringu kehtestamine".
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 134 "Villa laut detailplaneeringu algatamine".
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 136 "Sundvalduse seadmine". Enefit Connect OÜ on esitanud Viljandi Vallavalitsusele avalduse sundvalduse seadmiseks tehnoarajatise (sideehitise) talumiskohustuse kehtestamiseks Viljandi vallas asuvatele Ritsu, Taga-Põka, Pinska-Põka, Tiigi, Kiisa, Kasesalu, Erikooli tee 2 ja Rästa-Kase katastriüksustele.
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 137 "Sundvalduse seadmine". Enefit Connect OÜ on esitanud Viljandi Vallavalitsusele avalduse sundvalduse seadmiseks tehnoarajatise (sideehitise) talumiskohustuse kehtestamiseks Vardi külas asuvatele Järve tee 4, Järve tee 13 ja Järve tee 20 katastriüksustele.

- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 138 "Sundvalduse seadmine". Enefit Connect OÜ on esitanud Viljandi Vallavalitsusele avalduse sundvalduse seadmiseks tehnoarajatise (sideehitise) talumiskohustuse kehtestamiseks Pinska külas asuvatele Kirikumõisa tee 1 ja Kirikumõisa tee 5 katastriüksustele.
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 139 "Rahaliste vahendite eraldamine projekti "Vardi küla Rahetsema piirkonna veevarustus ja kanalisatsioon" kulude hüvitamiseks.
  - * maaspetsialistil alustada Lohu ehitise peremehe menetlust.
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 21.03.2023 korraldus nr 142 "Reaalservituudi seadmise lepingu sõlmimine".
- 14. märtsi istungil otsustati:**
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 14.03.2023 korraldus nr 120 "Viljandi Vallavalitsuse 15.11.2022 korralduse nr 796 "Järelhooldusteenuse osutamine" kehtetuks tunnistamine ja järelhooldusteenuse osutamise lepingu lõpetamine".
  - * esitada eelnõu "Viiratsi Lasteaia "Rüblük" ja Vana-Võidu Lasteaia ümberkorraldamine" vallavolikogu märtsikuu istungile.
  - * esitada eelnõu "Leie Kooli ümberkorraldamine" vallavolikogu märtsikuu istungile.
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 14.03.2023 korraldus nr 121 "Katastriüksuse jagamine ning koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 14.03.2023 korraldus nr 124 "Maa riigiomandisse jätmise ja katastriüksusele sihtotstarbe määramine".
  - * vastu võtta Viljandi Valla-

- valitsuse 14.03.2023 korraldus nr 125 "Vallavara koormamine isikliku kasutusõigusega".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 14.03.2023 korraldus nr 126 "Sundvalduse seadmine".
  - * esitada eelnõu "Vallavara võõrandamine" vallavolikogu märtsikuu istungile.
  - * raskendatud juurdepääsuvoimaluste ja kasutusvoimaluste puudumiste tõttu mitte algatada Kiviaru küüni osas ehitise peremehe menetlust.
  - * esitada eelnõu "Viljandi valla ametiasutuse hallatava asutuse Viljandi Vallahaldus asutamine" vallavolikogu märtsikuu istungile.
  - * esitada eelnõu "Viljandi Vallahalduse põhimäärus" vallavolikogu märtsikuu istungile.
- 7. märtsi istungil otsustati:**
- * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 07.03.2023 korraldus nr 116 "Katastriüksuse jagamine ning koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 07.03.2023 korraldus nr 117 "Hoonestusõiguse seadmine Mäeltküla tööstuspargi katastriüksusele Tööstuse tee 7".
  - * vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 07.03.2023 korraldus nr 119 "Kuke detailplaneeringu algatamine".
  - * esitada eelnõu "Nahkle detailplaneeringu algatamine" vallavolikogu märtsikuu istungile.
  - * esitada eelnõu "Peetrimõisa külas Oja 2. etapi detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine" vallavolikogu märtsikuu istungile.
  - * esitada eelnõu "Paistu Vallavolikogu 15.10.2013 otsuse nr 27 "Detailplaneeringu algatamine" kehtetuks tunnistamine" vallavolikogu märtsikuu istungile.
  - * nõustuda kinnisasjaga liitmiseks sobiva iseseisva kasutusvoimaluseta maa erastamisega.

Vallavalitsuse istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

2023
LIIKUMISAASTA

LIIGU ÜKSI VÕI SÕBRAGA,
KUTSU PERE KA KAASA!

TEE PÜHAPÄEV
LIIKUMISPÄEVAKS

Parim tablett on liikumine
Viljandimaa kergliiklusteed
ootavad!

Viljandimaa perearstid ja Viljandi valla sotsiaalkomisjon

Vardi külas Rahetsema piirkonnas rajatakse ühisveevärki ja kanalisatsiooni

Vardi küla Rahetsema piirkonna ühisveevärki- ja kanalisatsiooni rajamine läheb maksma 1,3 miljonit eurot.

OÜ Ramsi VK juhataja Steve Võsu sõnul võib tööde teostamine põhjustada kohalikele elanikele kohatise ebamugavusi, kuid töö on planeeritud võimalikult elanikkonnasõbralikult.

Projekti käigus ehitatakse ca 4400m veetorustikku, 3100m isevoolset kanalisatsioonitorustikku ja 2000m survekanalisatsioonitorustikku. Lisaks torustikele ehitatakse 3 reoveepumpplat ning 1 veepuhastusjaama pesuveepumpla.

Projekti käigus rekonstrueeritakse ka Ramsi aleviku veepumpla veetöötlus ja laiendatakse reoveepuhastit. Projekti elluviimist rahastavad OÜ Ramsi VK ja Viljandi vald. Kogu projekti maksumus koos käibemaksuga on 1 327 982,04 eurot.

"Vardi küla Rahetsema piirkonna veevarustus ja kanalisatsioon" ehitushange kuulutati välja 26.10.2022 ja selle võitis Schöttli Keskkonnatehnika AS. Leping ehitajaga on sõlmitud 5. jaanuaril 2023 ning projekti teostamise ajavahemik on 5.01.2023 kuni 20.06.2024. Omanikujärelevalvet teostab

ehitustööde käigus AS Infragat Eesti.

OÜ Ramsi VK juhataja Steve Võsu sõnul mõjutavad ehitustööd Rahetsema elanike igapäevast elu ja võivad aeg-ajalt tekitada ka ebamugavusi. "Soovin siiski kõigilt mõistvat suhtumist ja kannatust ehitusperioodi jooksul. Informatsiooni tööde teostamise asukohtade kohta saab ehitajalt ja OÜ Ramsi VK kontorist. Rahetsema piirkonna elanikke teavitatakse jooksvalt planeeritavatest ehitusega kaasnevatest etappidest," sõnas Võsu.

Toimetus

Opositsioon ei toetanud Leie kooli sulgemist

Ülo Tuvi,
valla-
volikogu
liige

Juba aastaid on Leie piirkonna lapsevanemad tundnud ebakindlust külakooli püsima jäämise osas ja ise varakult hakanud põhjendamalt oma lapsi mujale koolidesse paigutama, luues võimalused kooli sulgejatele oma idee ellu viimiseks.

Vallavolikogu jättis kõrvale hoolekogu esimehe Anzori Barkalaja kui ka õpilasesinduse soovid jätkata liitklassidena nooremastmes, säilitades kodulähedase hariduse andmise koos lasteaiaaga.

Määravaks said suure koolihoone ülalpidamise kulud, kuid selguseta on see, kust leitakse rikas ettevõtja, kes ostaks 4,3 miljonit eurot maksva ja remonti vajava hoone ning käivitaks ettevõtluse piirkonnas, kus elanikond on sunnitud lahkuma ja sündimus langeb, sest piirkonnas puudub kool ja lasteaias säilimine sõltub kaugegetest otsustajatest. Kartus on, kas suudame külakeskuse säilitada raamatukogu, või kordame Meleski ja Oiu juhtumit, kus raamatukogud suleti?

Vahemaad piirkondade vahel on suured. Seepärast on oluline säilitada kodu lähedane lasteaed kas praegustes ruumides või uutel pindadel Kolga-Jaani kooli osana, sest lasteaias lapsi ei saa transportida ühistranspordis ilma saatjata. Ja vahemaad on suured, et sõita kaks korda päevas Leie ning Kolga-Jaani vahet isikliku autoga, samas olles tööga ise hõivatud. Eriti kui seda tuleb teha talviste teedega.

Leie kooli sulgemine sai teoks ilma Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna ja Eesti 200 toetuseta ning Reformierakonna ja Isamaa 15ne poolthäälega.

dame mais Viljandi Valla Teataja ning valla kodulehel.

Projekti viib läbi Viljandi Vallavalitsus koostöös MTÜ-ga Eesti Jäätmehoolduskeskus. Tööd teostab AS Epler&Lorenz.

Projekti rahastavad SA Kesknaineninvesteeringute Keskus ja Viljandi vald.

Kadi Ann Busch
keskkonnaspetsialist

Päikesekivi turismitalu peremees Madis Mättas soetas plastikust kompostikasti.

Foto: Rain Porss

Kompostimisest põhjalikumalt

(Vaata ka 1. lk)

Uued nõuded kompostimisele on paljude meeli erutanud. Vas-tame selles loos enim esitatud küsimustele.

Millised on nõuded kohtkompostimisele?

Aia- ja haljastusjätmeid võib kompostida lahtiselt aunas, köögi- ja sööklajajätmeid nõuetekohase kinnise kompostri-ga või hajaasustuses aunas. Biola-gunevat jätmete kompostimisel tuleb tagada, et toimuksid aeroobsed lagunemisprotsessid. Kompostimisel tuleb biolagunevad jätmed kompostida terve-sele ja ümbruskonnale ohutult nii, et see ei soodustaks kahju-rite levikut ega tekitaks muid häiringuid. Komposti ei tohi panna jätmeid, mis muudavad

komposti kasutamiskõlbmatuks. Kompostid ja –aunad peavad paiknema naaberkinnistust vä-hemalt kahe meetri kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teisi-ti ega tohi asuda puurkaevu ja –augu sanitaarkaitsealal ja/või hooldusalal.

Väljaspool jätmevaldaja kin-nistut on biolagunevate jätme-te kompostimine lubatud ainult kinnistu omaniku loal ega tohi häirida kompostimiseks kasuta-tava kinnistu naabreid.

Kas peab tellima ettenähtud konteineri ja äraveo?

Seadus kohustab omavalitsust korraldama biojätmete liigiti kogumise tekkekohalt. Viljandi vallas on väga palju hajaasustust ning me ei pidanud vajalikuks teha kõikidele jätmevaldajatele kohustuslikuks liitumist biojät-

mete äraveoga korraldatud jät-meveo raames. Üldiselt on meie valla elanikud juba pikemat aega kompostinud biojätmeid ning jätkavad sellega vanaviisi.

Milline peab komposter olema?

See sõltub biojätmete tekke tüübist: aia- ja haljastusjätmeid võib kompostida lahtiselt aunas, hajaasustuse alal on lubatud ka köögi- ja sööklajajätmeid kom-postida aunas. Detailplaneer-ingu koostamise kohustusega aladel tuleb köögi- ja sööklajajät-meid kompostida kinnise kom-postri-ga.

Kas on vaja esitada avaldus Vil-jandi vallavalitsusele komposti-mise kohta?

Avaldust pole vaja esitada ega tõestada komposti olemasolu. Jätmevaldajad, kes ei anna

korraldatud jätmeveo raames biolagunevaid köögi- ja söök-lajajätmeid üle jätmevedajale, loetakse biolagunevate köögi- ja sööklajajätmete osas kohtkom-postimise rakendajateks.

Kas kompostreid tullakse kont-rollima?

Praegu ei ole planeeritud kom-postrite kontrolli valla poolt. Küll aga võib osutada vajalikuks kontrollida juhul, kui Viljandi vallavalitsusele laekub kaebus seoses kompostimisel tekkinud keskkonnahäiringuga.

Kellel on kohustus liituda bio-jätmete osas korraldatud jät-me-te veoga?

Nendel jätmevaldajatel, kes ei komposti tekkekohal biolagunevaid jätmeid.

Rain Porss

SAAME TUTTAVAKS

Kadi Ann Busch
keskkonnaspetsialist

Telefon: 5301 1640
E-post: kadi.busch@viljandivald.ee

Mida keskkonnaspetsialist teeb?

Keskkonnaspetsialist nõustab igapäevasele valla elanikke keskkonna-, hea-korra- ja jätmemajanduse küsimustes.

Kindlasti leiab töölaualt lemmikloomade pidamisega seonduvad küsimused, raieload, üldise heakorra alased teemad ning keskkonna alased taotlused. Keskkonnaspetsialist teostab oma pädevuse piires ka riiklikku järelevalvet. Ametis oldud lühikese aja jooksul julgen öelda, et töö ja valdkond on väga ulatuslikud,

seega kirjeldatud ülesannetega keskkonnaspetsialisti töö kindlasti ei piirdu ning iga nädal leian oma töölaualt midagi uut ja huvitavat.

Millega oled varem tegele-nud?

Enamus aega on kulunud enda harimisele. Tallinna Ülikoolist on omandatud loodusteaduste bakalaureuse kraad ning hetkel veel pooleli keskkonnakorralduse magistriõpingud. Erialaselt olen töötanud lühidalt PRIAs ning mõned aastad Keskkonnaametis, kus tegelesin süvitsi jätmeteemadega.

Millega tegeled töövälisel ajal?

Suure osa oma vabast ajast veedan loomade seltsis. Kodus ootavad mind 2 koera ja kass, kellega hetkel avastame Viljandimaa imelist loodust ning vahelduva eduga tegeleme erinevate koeraspordi-aladega. Kui vähegi võimalik, siis annan ka oma panuse Eesti Metsloomauhingus siilpõegadele hoiukodu pakkudes.

Mais tuleb ohtlike jätmete kogumisring

Pühapäeval, 28. mail, toimub Viljandi vallas ohtlike jätmete kogumisring.

Kogumisringil võetakse vastu tasuta AINULT ohtlikke jät-meid. Palume kogumisringil jätmed isiklikult üle anda.

Milliseid jätmeid vastu võetak-se?

Kasutatud õlid, õlifiltriid ja õli-pakendid, värvi-, liimi- ja laki-

jätmed, nende pakendid ning nende ainetega määratud töövahendid, lahustid, nagu näiteks tärpentin, atsetoon ja tehniline bensiin, taimekaitse- ja putukatõrjevahendid ning nende pakendid, akuvedelikud, leeliselised pesuained, happed, kasutamata jäänud või aegunud ravimid ja farmaatsia-tooted, elavhõbedakraadiklaasid.

Millistes küldes kogumisauto peatub?

Nimekirjas on: Holstre, Intsu, Kaavere, Karula, Kärstna, Leie, Loodi, Mähma, Pahuvere, Puia-tu, Päre, Pärsti, Saarepeedi, Sa-vikoti, Soe, Suislepa, Sulsi, Tä-nassilma, Valma ja Vanavõidu.

Milline on kogumiringi ajagraa-fik?

Kogumisringi ajagraafiku aval-

Kalmetu Põhikoolis helises emakeel

Kalmetu Põhikoolis tähistati emakeelepäeva sel aastal eriti suurelt.

Lisaks traditsioonilisele etteütluks sai avapaugu veebipõhine keeleviktoriin, mis suunas õpilasi ajasid registreerima ning erinevaid keelemänge lahti mõtestama. Suursündmuseks sai 5. klassi õpilaste etteaste Leelo Tungla piikeelse näidendiga "Kaibitskem labipsi". Õpilaste juhendajaks oli eesti keele ja kirjanduse õpetaja Ene Toomsalu. Samuti meenutasime video vahendusel huvijuht Karin Mägi eestveetud augustikuist traditsiooniks muutunud perepäeva.

Kella üheksast avasime kooli fuajees raamatulaada "Avasustusretk kirjandusse", mille laiemaks eesmärgiks oli juhtida tähelepanu raamatule kui ajatule väärtusele, keskkonnateadlikkusele ja ettevõtlikkusele. Kitsamaks eesmärgiks püstitasime raha kogumise soetamiseks kooli Eesti tootja Kolm Elu poolt välja arendatud põneva kuulimängu, et muuta vahetunnid põnevaks ja arendavaks.

Ettevalmistused raamatulaadaks algasid juba eelneval nädalal, sest avastusretkeks muutis laada tõsias, et raamatud said endale keskkonnasäästliku ja taaskasutatud ümbrispaperi, millesse raamatute pakkimist juhendas käsitööõpetaja Marika Riitmurru.

Kooli enda väike raamatukogu. Foto erakogust

Raamatuid laekus õpetajatelt, õpilastelt ja Tänassilma raamatukogult kokku üle 50ne ning iga teos sai kaanele ka lühikese sisukokkuvõtte.

Kauplemine kulges väga edukalt 5. klassi õpilastest ärineidude Adeele Soovere ja Katariina Lauri eestvedamisel ning päeva lõpuks oli alles veel vaid käputäis teoseid, mida on nüüd võimalik laenutada selle kooliaasta algul asutatud Kalmetu Põhikooli oma "Väikesest raamatukogust". Eduka ettevõtmise tulemusena on Kalmetu õpilastel piikeel suus, raamatariivilid väärtkirjandust täis ja oleme kuulimängu soetamisele ligi poole võrra lähemal.

Grete Sirge

Kalmetu Põhikooli õppejuht

Noortevolikogu jagas projektitoetusi lennukate ideedega noortele

Viljandi valla noorte omalgatusprojektide konkursi 2023. aasta toetused on jagatud. Pärast mõne aastast pausi jagas Viljandi valla noortevolikogu projektikonkursiga noorte ideede toetusi teist aastat järjest.

Viimati jagas noortevolikogu toetusi 2022. septembris ning konkursile laekus 4 projekti. Noored otsustajad tutvusid esitatud ideedega ning pidid tegema põhjendatud otsuseid toetatavate projektide valiku osas. Eelmisel aastal oli toetusfondi suuruseks 1000 eurot ning läbi pika arutelu jõuti otsusele, et toetamist väärtsid kõik projektid. Nii rahastas noortevolikogu Kalmetu kooli korraldatud ülevallalist taaskasutusosalast moeshowd "Dress like hoovilaps", Tarvastu piirkonna väga populaarset Halloweeni hirmude rada, Ramsi aktiivgrupi eestvedamisel toimunud söögi valmistamise baasoskuste omandamise üritust "Bingoõhtud" ning Holstre kooli 8. klassi õpilase, Rahel Tafenau, loovtööd, mille fookuses oli vaimne tervis ning noorte motivatsioon.

2023. aasta konkursile esitati koguni 15 projekti, mis oli noortevolikogu liikmetele väga suureks üllatuseks. Esitatud projektide eesmärgid olid väga erinevad ja sisud katsid väga laia ringi noorte huvidest ja mõtetest. Teemadeks olid nii kalastus, autosõit kui ka

näiteks sukeldumine. Loomulikult ei puudunud nimistust klassikalised sündmuste toetamise taotlused. Tänavune toetusfond oli 1500 eurot, mis tähendas noortevolikogule pikemat arutelu ning raskemaid otsuseid. Suureks abiks oli eelmise kalendriaasta lõpus välja töötatud ja koosolekul kinnitatud hindamisleht koos konkreetsete kriteeriumide ja põhimõtete, mille abil esitatud toetuse taotlused pingritta pandi. Hindamise alusel sai kõige rohkem punkte projekt "Saarepeedi noortekeskus 20", kus ühe sündmusega tähistatakse Saarepeedi noortekeskuse juubelit, Viljandi valla 10. sünnipäeva ning volbriööd. Toetust väärtsa punktisumma kogus ka projekt "Sinilille perepäev ja heategevuslik jooks", mis toimub juba 22. aprillil, Mustlas, samuti "Autosõit Raassilla motokeskuses", mille raames saavad Holstre kooli õpilased esmase kokkupuute autosõiduga ning "Looduse ja iseendaga lähedasemaks", kus nagu nimigi ütleb suunduvad noored tutvuma enese ja Eesti loodusega.

Soovime rahastatud projektide meeskondadele jõudu ja jaku ideede edukaks elluviimiseks ning loodame ka edaspidist noorte omalgatusprojektide konkursi vastu suure huvi jätkumist.

Viljandi valla noortevolikogu

See foto on küll eelmisest aastast, aga malevlasi ootab tänavugi põld.

Foto erakogust

Malevasuvi ootab kandideerima!

Sel suvel rõõmustab Viljandi valla õpilasmalev 86 noort, kellele saame pakkuda töökogemuse saamise võimalust erinevate ettevõtjate juures. Tänavuse malevasuve teeb eriliseks koostöö nii Viljandi kui ka Tartu linnaga.

Malevasuvi algab 25. juunil, mil alustavad tööd kolm ööbimisega malevarühma 15-19-aastastele noortele: Tartuga koos ühisrühm maasikapõllul, mis asub Peipsiääre vallas, ühisrühm Viljandi linnaga malevaidüllilises

Kanakülas ja meie oma noorte maasikarühm Suislepas. Juuli lõpus alustavad tööd samuti kaks ühisrühma: Tartu linnaga Kolga-Jaanis ja Viljandi linnaga taaskord Kanakülas.

On rõõm, et lisaks ööbimisega rühmadele saame malevakogemusi pakkuda ka 13-14-aastastele noortele päevastes rühmades Mustlas ja Saarepeedil.

14.-16. augustil osalevad meie valla malevanoored ka üle-Eestilisel õpilasmalevate kokkulekul, kus Viljandi vald võitis

eelmisel suvel kõieveos esimese koha ja ollakse valmis oma tiitlit ka kaitsma.

Lisainfot malevarühmade kohta leiad valla kodulehelt www.viljandivald.ee/ruhmad.

Kandideerimiseks vajalik digivorm on avatud 17. aprillist kella 14-st kuni 1. maini kella 23.59ni: <https://tinyurl.com/tulenmalevasse>

Kohtumiseni malevas!

Liis Särg ja Are Tints
Viljandi valla õpilasmaleva korraldajad

Miia ja Magda Leena küsivad ning vastavad

Leie Kooli kaks 9. klassi õpilast – Miia Enders ja Magda Leena Barkalaja – kutsuti uurimistöde põhjal rahvaluule olümpiaadi lõppvoor, mis toimus Tartu Ülikoolis, kus jäid pingereas 5. ja 6. kohale. Magda Leena uurimus "Teekonnakirjeldus Tuuli Tolmovi romaanis "Neetud taevakivi"" tunnustati keskmises vanuseastmes parimaks tööks. Miia uuris muinasjutu tunnuseid tänapäeva noortekirjanduses.

Küsib Miia ja vastab Magda Leena

• Kas uurimistööd oli raske teha?

Iga töö on raske, kui sa pole just mingi geenius. Koos vajalike soovitusetega suutsin ikka valmis teha.

• Miks sa sellise teema valisid?

Eelmisel aastal sain arvustuste võistlusel eripreemia. Huvitav oli ühe mu lemmikraamatu kohta veel lähemalt uurida. Lugeses ei pööra ju paljudele asjadele tähelepanu.

• Mis sul selle töö juures kõige rohkem meeldis?

Esiteks meeldis raamat teist korda läbi lugeda ja analüüs. Teiseks polnud ma varem ülikooli peahoones ega rahvaluulemuuseumis käinud.

• Miks sa enne rahvaluule olümpiaadi Tallinnas pidid käima?

Sinna kutsuti laulupeo kõnevõistluse "Püha on maa" vaba-

Vestlejad: vasakul Magda Leena Barkalaja ja paremal Miia Enders.

Foto erakogust

riigi 30 parimat. Viljandi vallast oli seal ka Liis Rull, keda ma tundsin.

Küsib Magda Leena ja vastab Miia

• Miks sa sellise teema valisid?

Kuna ma olen lugenud küllalt palju noorsooraamatuid, siis arvasin, et see teema sobib mulle kõige rohkem. Muinasjutud on ju toredad, sest seal on armuvad printsessid ja õnnelik lõpp!

• Kas uurimistööd oli raske teha?

Oli huvitav proovida midagi uut ja panna end proovile. Natuke raske oli oma mõtteid analüüsi-

valt kirja panna, aga protsess oli kokku tore.

• Kas sa jäid oma tööga rahule?

Ma õppisin selle käigus palju uusi asju. Kindlasti on tulevikus veel vaja uurimistööd teha, nii et tore oleks juba teada saada, kuidas seda teha.

• Kas olümpiaadil osalemine andis uusi teadmisi?

Uuris võistluse jaoks lisamaterjali rahvaluule kohta. Kunagi ei või teada, millal neid teadmisi vaja võib minna.

Leie Kooli õpilased
Magda Leena Barkalaja ja
Miia Enders

Mis loom on õppejuht?

Selle aasta augustis pakkus Kalmetu Põhikooli uus juht Ain Keerup mulle lisaks osakoormusega tööle ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajana õppejuhi ülesandeid.

Olin 24-aastane, käisin viimast aastat ajaloo magistrtrit TÜs ning olin koolis osakoormusega ja kõige noorema pedagoogina töötanud täpselt kaks aastat. See paigutas mind karjääril delil pulgale, mida ei käsitle isegi õpetaja kutsestandard ning mida nimetaksin: "paberita alustav õpetaja, tase 5". Seetõttu võtsin endale nädala mõtlemiseks...

1. päev: eesmärk: mis loom on õppejuht? Olemata kordagi haridussüsteemi sisenemisest sealt lahkunud, oli mul kujunenud väga konkreetne arusaam sellest, kes on õppejuht: no näiteks: Tiina! Angela! Lembi! Mari! Heljo! Oma pinnapealsust tunnistanud, tegin seda, mida iga 21. sajandi inimene. Avasin google, kirjutades otsingurale "õppejuht" ja siis "õppejuhi ülesanded". Naasin kolm tundi hiljem kokkuvõtliku vastusega: "õppe juhtimine".

2. päev: eesmärk: "õppe juhtimine"? Olles digikaerve tulemis veidi pettunud, otsustasin minna otse allikale ja helistada kõigile (loe: kellele julgesin) oma haridusjuhtidena töötavatele tuttavatele. Nende vastused jagunesid arusaadavaks ja konkreetseks: tunniplaan, asendused, koolitused ja pool-filosoofilisteks: koostöö, õpetaja ja õppija arengu toetamine, õpikeskkonna kujundamine jne. Näivne lootus leida midagi õppejuhi kutsestandardi taolist, kus tööosad, tööks vaja minevad isikuomadused jms kõik määratletud on, et end siis selle abil analüüsida, tundus luhtunud olevat.

3. päev: eesmärk: "õpe". Tundsin peale esialgset uurimistööd, et ma ei ole palju lähemal teadmisele, kas ma pakutud ametisse sobin või mitte, mistõttu plaanisin läheneda teemale rohujuuresandil. Kui õppejuhi tööks on tegeleda õppetöö korraldamisega, siis tundus mulle mõistlik, et kõigepealt tuleb mul täpselt kursis olla sellega, mida ja miks õpetatakse. Alustasin PGSist ja lõpetasin oma kooli arengu- ja õppekava süstemaatilise analüüsiga. Dokumendid ei jätnud mind külmaks, mõni rida tekitas poolehoidu, mõni küsimusi, mõni ebamugavust ja umbusku. Tundsin, et ehk on

Oma kogemustest õppejuhi ametis kirjutab Grete Sirge. Foto erakogust

mul siiski selle aja jooksul haridustarbija ja -pakkujana mõned töökspidamised seoses haridustulevikuga tekkinud.

4. päev: eesmärk: "juht". Minu gümnaasiumi eesti keele õpetajast sai 2022. aasta augusti lõpus oma haridusasutuse direktor. Ma käisin tema loovkirjutamise kursusel vist kolm ja kirjanduslaagris kaks korda – ühe hilisteismelise selline käitumine (juhul kui kordamise eest ainepunkte ei saa) ütleb õpetaja kohta nii mõndagi. Igatahes avastasin, et me jälgime teineteist *goodreads*s. Inimese raamaturiigi on tema isikuseomaduste iseloomustamisel üsna kõnekas ning mul oli tekkinud erakordne võimalus ühe vastvalitud haridusjuhi riivulis sortida. Psühholoogiat, haridusteaduseid, juhtimisstrateegiaid ja etskae, krimkat ja fantaasiat ja isegi Colleen Hooverit! Pole võimalik, haridusjuht on inimene! Isegi inimene, kellelt võiksin raamatuid laenata!

5. päev: eesmärk: CV ja motiivatsiooni kiriri.

171. päev: eesmärk: mis loom on õppejuht?

Olen 24-aastane, käin viimast aastat ajaloo magistrtrit TÜs, olen põhikoolis osakoormuse ja kõige noorema pedagoogina ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajana töötanud kaks ja pool aastat ja õppejuhina 171 päeva. Selle aja jooksul olen rohkem reageerinud kui suunda mudinud, rohkem kohanenud, kui loonud, palju eksinud. Olen pidanud astuma välja mugavustsoonest: olema aktiivne, kui tahaksin olla passiivne või vastupidi. Muutma oma perspektiivi: vaatlema õpetaja kutsestandardit nii sisehinda kui reflekteerijana, tajudes oma vastutust. Pidanud kujundama visiooni: vaatlema kooli arengu- ja õppekava mustandi, mitte reeglistikuna, mõistes, et kõik uus ei ole parem, aga peaaegu alati valulik.

Kuid ühtlasi olen aru saanud, et olin esimesel päeval üsna lähedal tuvastamaks, kes on õppejuht... no näiteks: Tiina! Angela! Lembi! Mari! Heljo! Grete!

Kalmetu Põhikool, aitäh usalduse eest!

Grete Sirge
Kalmetu Põhikooli õppejuht

Hetk matkaringi tegemistest ehk nõnda saadi pikk liug. Foto: Annely Ariva

Räägime õhinapõhisest ringitegevusest Päikesekiires

Päikesekiire lasteaia kolmes erinevas õppekohas on lapsi kokku 73. Püüvalt palju, samas ka vähe, et kutsuda väljapoolt lasteaeda ringijuhendajaid ja lisada vanematele rahalist lisakoormust erinevates õpiringides osalemise eest.

Niisiis õhinaga töötajad ise ringe juhendama. Mõeldud tehtud. Idee läks lendu ja suureks üllatuseks soovisid sel sügisel üsna mitu töötajat õhinapõhiselt erinevaid õpiringe juhendada. Ja seda tehakse väljaspool oma tööaega vabatahtliku tegevusena üks kord kuus. Mida me siis täpselt teeme? Teist aastat tegutseb Päre lasteaia robotika ring Lepatriinu rühma õpetaja Janne Sirikova juhendamisel. Ringi tegevus on koolieelikutele. Katsetatakse väga erinevaid robotika vahendeid, tegevused on põnevad ja nuputamist nõudvad.

Samuti on teist aastat tegevuses Päre ja Puiatu lasteaia koolieelikutele kokandus- ja matkaring, mida juhendavad Mõmmi rühma õpetaja Annely Ariva ja direktor Astra Jamnes. Tänavu on selle õpiringiga liitunud ka Pärsti lasteaia koolieelikud koos juhendaja, perenaise Pille Putnikuga. Kokandusringis valmistame matkale kaasa matkasöögi, sügisel valmistasime ka õunamoosi, Lepatriinu rühma sõbrapäeva laadale tegime müügiks muhvineid ja juustusaia. Matkamised on meid viinud nii kohalikule Päre teraviseradadele kui ka Soomaale neljandat aastaaega uurima. Samuti oleme käinud Viljandi lossimägedes ja Uueveski orus, Heimtali koolis ja matkarajal ning sõitnud ka rongiga Võhmasse. Suur heameel on koostööst vanematega, kes meie ettevõtmist igati toetavad nii mõtete kui abivalmidusega.

Päre lasteaia tegutseb kokandusring Mõmmi rühma õpetaja Agnes Toomsalu juhendamisel. Lapsed on uudistanud lasteaia kööki, teinud rühmas väga erinevaid lihtsamaid suupisteid.

Õhin on suur nii lastel kui täiskasvanutel. Pärsti lasteaia osel õppeaastal kaks täiesti uut õpiringi. Kodundusringi juhendavad õpetaja Kaja Heinsalu ja kokk Siret Helimets. Selle huviringi eesmärk on pakkuda lastele tegevusi, mis õpetavad pärisoskusi. Lapsed on teinud tutvust õmblemise, nagi meisterdamise, toidu valmistamisega. Viimane põnevam ettevõtmine oli EV 105. sünnipäevaks räimede puhastamine, paneerimine, praadimine ja pidusöögi lauale serveerimine. Ja muidugi lõkkesöök, eriti põnev ja ka maitsev oli sütel küpsetatud kartul.

Ja üks lasteaia väline juhendaja käib meil Pärstis ka. Nimelt mõttemängude ringi juhendab Gert Elmaste. Kord kuus võetakse välja nii male kui kabe laud ja mõttetgevus võib alata. Viljandi valla sünnipäeval oli vallavanem Alar Karul kabelaua taga üksjagu pusimist Pärsti poistega. Ja üks juhendajate patareid tahavad ka laadimist. Selleks puhuks oli meil õppeaasta esimesel poolal käigus õhinapõhine matkabuss. Matkasime ja kogusime õues õppimiseks uusi ideid Kärsnas, Suure-Jaanis, Abjas ja Taageperas. Ikka nii, et tööpäev läbi, dressid selga, matkakott kaasa ja teele.

Jaanuarist on kogu Päikesekiire lasteaed projektõppe radasid avastamas. Et oleks teooria ja praktika käsikäes, otsustasime õhinapõhiselt töötajad omavahel projektõppe kogemusi vahetama panna. Kord kuus saab loosi tahtel kokku kolmeliikmeline meeskond, kes siis ühe projektitegevuse ette valmistab ja läbi viib.

Oleme Päikesekiire lasteaia üle minemas projektõppele ja usume, et tegevused õnnestuvad paremini siis kui teha ettevõtmisi õhinaga, suure kire ja pühendumisega, lähtudes sealjuures erinevate osapoolte huvidest.

Astra Jamnes

Päikesekiire lasteaia direktor

Tarvatu ja Päikesekiire lasteaia osalevad projektis "Koos edasi"

Tarvatu ja Päikesekiire lasteaia väärtustatakse koostööd, õppimist looduskeskkonnas, projektõppe põhimõtteid ja enese- ja ka organisatsiooni arengut.

Nii on koostöiselt toimunud meil ühised õuesõppe koolitused ja lõpusirgel on ühine projektõppe koolitus "Koos edasi" eesmärgiga kujundada meie lasteaedade meeskondades võimekust järk-järgult üle minna lapsest lähtuval planeerimisele ja projektõppele.

Kahe lasteaia tõhus koostöö on viinud meid oma ala parimate praktikute juurde ja toonud meie juurde oma ala parimad õpetajad. Oleme ühises õpiru-

mis saanud teadmisi teemal: "Projektõhine tööviis lasteaia nüüdisaegse õpikäsitluse rakendamisel". Märtsis toimunud koolituspäev oli sisukas ja ühises lõpuringis sai igaks oma arvamust avaldada või ka mõne näite tuua oma kogemustest projektõppega.

Tarvatu lasteaia Lepatriinude rühm on projektõppega sihipäraselt tegelema kaks aastat. Julgeid katsetusi on teinud ka teiste rühmade õpetajad, aga koolituspäevast inspireerituna käivitas Naksitrallide rühma meeskond laste huvist tulenevalt projekti "Jussikese seitse sõpra", mille lõppu veel ei paista, sest laste entusiasm, õpetajate

loovus ja erinevad võimalused teadmisi juurde saada aina kasvavad. Päikesekiire lasteaia osal on Tõruse rühma lapsed lennanud maailma – avastanud loodust, loomi, inimesi. Pääsupesa rühmas konstrueerivad lapsed õhulaevu, kuumaõhupalle, dirizaableid ja tsepeliine. Lepatriinu ja Mõmmi rühma lapsed tähistasid lasteaia sünnipäeva Muinasvõlumaaga, Lepatriinu rühma lapsed liikusid edasi teatri, raamatute ja animatsiooni radadel, avastasid vastuse küsimusele, kuidas hunt sai nii suure asja ära süüa ja meisterdasid Mardi ja vanaema õpetuste järgi omale Sipsiku. Mõmmi rühmas avati aga arstipunkt, sealt võib

kuulda fraasi: "Me oleme doktorid" ja tõesti – naeruteraapiat oskavad nad teha ja rõõmuvitamiine jagada.

Üheskoos külastasime ka Tartu Eralasteaeda Terake, mis on vanemate algatusel ellu kutsutud kogukonnalasteaed, kus rakendatakse Reggio Emiliast alguse saanud tegevuskultuuri põhimõtteid. Tartu Lõunakeskuse juures olev lasteaed pakub meile võimaluse kogeda ruumi, mis on seinast seinani ja põrandast laeni täis õppimist ja õppimise nähtavaks tegemist. Silma jäi ka, et väikesel pinnal oli loodud ruume, kus lastel on mõnus toimetada – oli liigendatust, kus on võimalus tegevusi

läbi viia väikestes gruppides. Mida me külastäigust kaasa võtsime? Teadmise ja veendumuse, et tänapäeva lasteaia kultuur põhineb koostööl, seda nii lasteaia sees kui ka huvigruppide ja kogukonnaga.

Projekt "Koos edasi" on andnud meile palju uusi teadmisi ja olulisi oskusi lapsest lähtuva metoodika süsteemseks rakendamiseks. Ja 21. aprillil läheme koos uudistama ja avastama Kohila lasteaeda Sipsik.

Viive Mägi,
Merike Tulp,
Astra Jamnes,
Tiitu Rõõm

Toimetuselt: Kirjatükk on avaldatud lühendatult.

Spordikülje koostas
Mati Adamson,
spordi-
spetsialist

Võrkpallinaised olid hõbemedalit väärt!

Laupäeval, 25. märtsil Ima-veres toimunud Eesti meistrivõistlustel võrkpallis 65+ vanuserühmas saavutas Viljandi naiskond teise koha.

Alla tuli vanduda ainult Tartu naiskonnale. Kolmanda kohaga lõpetas Pärnu naiskond ja neljandana Tallinna naiskond.

Viljandi vallavalitsus õnnitleb mängijaid, aga eelkõige oleme uhked meie valla sportlaste Tiina Maari, Sirje Hundi ja Leili Särje üle!

Soovime jätkuvalt häid emotsioone palliväljakul ja võrratut võrkpalli edaspidiseks!

Suusarahvas lõpetas hooaja Holstre-Pollis

Pühapäeval, 26. märtsil toimusid Holstre-Polli spordikeskuses Heino Bergmani mälestusvõistlused ja Viljandi maakonna meistrivõistlused murdmaasuusatamises.

Rajale sööstis nii noored kui veteransportlased ja viimase lumel ületati ennast igati. Meie vald on suusavald, sellest andis tunnistust tõsiasi, et rajal oli palju Viljandi valla suusatajaid. Tore oli tõdeda, et auhinna poodiumilegi jõudsid väga paljud meie suusaspordilased. Viljandi vallavalitsus tänab kõiki osalejaid ja kaasaelajaid! Õnnitleme medalivõitjaid! Eriti suur tänu Viljandi suusaklubile Kaupo Tammemäega eesotsas, rajameister Jaan Kallakule ja Holstre-Polli spordikeskusele!

Oli ilma mõttes heitlik talv, aga meie tublid rajameistrid hoidsid suusaradasid hoolikalt sõiduvalmis. Suur tänu – Aili Piirak, Kaimo Maiste, Märt Tomp, Tarmo Arak, Jaan Kallak, Leho Estorn, Marge Almere, Margus Igga ja Märt Laansalu! Tänu sõnad ka kõigile, kes lükkasid vabatahtlikult uisuradasid või rajasid neid! Valla suusarahvas ja uisusõbrad said tänu teile suurepäraselt sportida ja talverõõme nautida! Järgmisel talvel jälle!

Teesi Tuul ja Andra Aavik pälvisid Eesti meistrivõistlustel hõbeda

Eesti valdade talimängudel oma koduvalda edukalt esindanud Andra Aavik ja Teesi Tuul saavutasid 11. märtsil Jõulumäel toimunud Eesti meistrivõistlustel murdmaasuusatamise naiste teatesprindis hõbemedali.

Eesti meistriks pärjati Kaidy ja Keidy Kaasiku.

Õnnitlused suurepärase saavutuse ja teise koha puhul Andrale ja Teesile ning treeneritele Kaupo Tammemäele ja Urve Bergmanile!

Edu ja suuri õnnestumisi järgmistel võistlustel!

Hõbedased neid koos treener Urve Bergmaniga. Foto: Kaupo Tammemäe

Aarne Pärn andis kabesimultaani Holstre kooli lastele

Kolmapäeval, 15. märtsil võttis Aarne Pärn ette tee Holstre kooli, kus tutvustas kabemängu ja andis simultaani enam kui 60 noorele kabetajale.

Täname Holstre kooli ja Aarnet ning loodame, et see üritus on millegi uue algus! Koolipere

ise võttis asja kokku nii: "Oleme tänu Sulev Tukale võtnud enda südameasjaks arendada lastes male ja kabe mängimise oskust. Seetõttu ei pidanud me palju mõtlema, kui meie vilistlane Aarne Pärn tegi ettepaneku viia matemaatika nädala raames

õpilastega läbi simultaanmäng. Võistlus viidi läbi kolmes kooliastmes – nii sai terve kool mängida. Aarne sõnas pärast pingelisi mänge, et nii mõnigi oleks talle tuule alla teinud. Aarne kinnitas, et õpetaja Kädi-Liis on lastega suurepäraselt tööd

teinud ning neid hästi mängima õpetanud.

Kõik õpilased mängisid pühendunult ning tõesti püüdsid vastasmängijat võita. See peaaegu õnnestus aga ainult 7. klassi õpilasel Mihkel Anderjanovil, kes mängis Arnega viiki.

Aarne Pärn Holstre koolis simultaani andmas. Seekord noored temast veel võitu ei saanud, aga ka üks viik on hea algus.

Foto: Kelli Pärn

Märtsis seadsid naised fookusesse tervise

15. märtsil kogunesid teadmishimulised naised Kolga-Jaani spordihoonesse.

Õhtu algas koolitunniga. Särsilme toitumiseõustaja Kristiina tõstis naiste teadlikkust erinevatel toitumistemadel, vastas kohapeal tekkinud küsimustele ning juhtis tähelepanu asjadele, mida igapäevaks jälgida võiks. Näiteks veepudel võiks olla sinu parim sõber iga päev!

Koolitusele järgnes teadmiste rakendamine praktikas – treening. Kolga-Jaani naised olid rõõmsad, et said taaskord tutvuda Marget, kellega üheskoos on trennirõõmu nautitud aastaid. Õhtu lõppes sooviga ikka üheskoos treenida. Kutsun siinkohal kõiki huvilisi igal esmaspäeval tulema Kolga-Jaani spordihoonesse, kus kell 19 leiavad aset naiste ringitreeningud.

Ootame rõõmuga ühinema, sest üheskoos on vahvam ning terves kehas terve vaim! Päike piilub samuti juba iga päevaga aina pikemalt. See tähendab vaid üht – meie oma maijooksud on lähenemas! Kõigest lähemalt juba õige pea!

Anna Mõlter
Kolga-Jaani piirkonna spordikorraldaja

Naised terviseloengus.

Foto: Karen Akopjan

Raamaturajad kutsuvad

2023 on liikumisaasta ja ühtlasi ka Viljandi valla 10. sünnipäeva aasta.

Kuna kogu Eesti loeb, ootab Viljandi vald kõiki vallaelanikke osalema liikumisaastal nädalal erisündmusel – rattamatkal Raamaturajad 2023! Rattasõidule lisaks pole kahtlemata keelatud jooksmine ega käiminegi, tähtis on raamatukokku jõuda! Auto jäta palun seekord koju! Sõltumata alguspunkti saad 17.-21. aprillil valida sihtkohaks sobiva Viljandi valla raamatukogu 19 seast, mida on võimalik külastada raamatukogu lahtiolekuajadel, Valma raamatukogu on avatud ainult 21. aprillil kell 10-18. Laupäeval, 22. aprillil on avatud 16 valla raamatukogu (ei ole avatud Valma, Kärstna ja Väliste), kus kl 10-13 ootavad teid särasilmised raamatukogutöötajad. Koduraamatukogus oled sa juba käinud, aga seekord mine ka nendesse raamatukogudesse, mida pole näinud!

Valla raamatukogud kaardil: <http://bit.ly/3M0H96I>

Eriti tublid ja sportlikud jõuavad kindlasti külastada mitut raamatukogu. Igas raamatukogus saab täita osalejakaardi, mis läheb loosikasti. Valla 10. sünnipäeva puhul loositakse valla logoga meened välja nende osalejate vahel, kes nädala jooksul

RATTAMATK VILJANDI VALLA RAAMATUKOGUDESSE
RAAMATURAJAD 2023
17.-21. APRILL
 SAAB MATKATA KÕIKIDESSE RAAMATUKOGUDESSE LAHTIOLEKUAEGADEL (V.A. KARULA), VALMA AVATUD 21.04 10-18
22. APRILL KELL 10-13
PEAAUHIND JALGRATAS!
 LISAINFO: [HTTPS://BIT.LY/3NXOB3W](https://bit.ly/3NXOB3W)
 RAAMATUKOGUD KAARDIL: [HTTPS://BIT.LY/3M0H96I](https://bit.ly/3M0H96I)
 Paistu, Ramsi, Heimtali, Päri, Puiatu, Pärsti, Viiratsi, Vana-Võidu, Uusna, Saarepeedi, Kolga-Jaani, Leie, Tănassilma, Suislepa, Holstre, Tarvaste

külastavad kümnet meie valla raamatukogu! Kõikide vahvate raamatuseaduste vahel loositakse 26. aprillil Viiratsi raamatukogus peaaunnina välja linna-ratas, omaniku leiavad mitmed väiksemad auhinnad ja valla logoga eriauhinnadki. Võitjatega võetakse ühendust ning nende nimed avaldatakse Viljandi valla FB-lehel ja FB-lehel Viljandi

Valla Kultuur ja Sport. Kaotajaid Raamaturajadadel ei ole, sest raamatukogu on tarkuse kodu ja põnevuse allikas ning liikumine on tervise ja ilu pant! Leia tee meie valla raamatukogudesse ja kingime vallale terved, rõõmsad ja targad vallaelanikud!

Lisainfo: tel 5300 6389
Erika Lond

Kevade südamesammud kutsuvad liikuma

Tee sel kevadel kingitus oma südamele!

Viljandi Vallavalitsus kutsub 17. aprillist 17. maini kõiki vallaelanikke osalema Viljandi vald 10 kampaanis Kevade südamesammud! Lisaks treenitud südamele on võimalik osaleda tervist turgutavate auhindade loomisest Abja Spordi- ja Tervisekeskusest. Kampaania eesmärgiks on liikuda kuu jooksul 170 000 sammu. Liigume oma südame heaks ja kingime koduvallale tervemad ja rõõmsamad vallaelanikud!

Mati Adamson,
 spordispetsialist

Osale Viljandi vald 10 kevadkampaanis Kevade südamesammud
 Laadi alla FitSphere äpp ja võida tervist turgutavaid auhindu Abja Spordi- ja Tervisekeskusest!

Äpi kohta info: <https://thefitsphere.com> • Juhend kampaanis osalemiseks on leitav siit: <https://bit.ly/412YXT3>

HOROSKOOP

14. aprill – 15. mai

Toimetusele tundus, et üks populaarne rubriik on meie lehest puudu – horoskoop. Nüüdsest tasub enne asjatamist see läbi lugeda – ei tea kas üldse tasub asjatama hakata.

- JÄÄR** 21. märts - 20. aprill
 Tuleb tunnistada, et ei ole päris sinu kuu aga sul on võimalik seda muuta – voodist väljudes ära toeta ei vasakut ega ka paremat jalaga, aseta nad koos põrandale! Söö mõni muna ja pea plaani, kas järgmisel korral praadida või keeta.
- SÖNN** 21. aprill - 20. mai
 Tasub härjal sarvist haarata – hea aeg koos tärgava kevadega tegemata asjad ära teha. Kui tervet ei jõua, tee pool!
- KAKSIKUD** 21. mai - 21. juuni
 Võib ju tunduda, et oled pealtnäha paljude inimestega väga sarnane. Aga tõde on see, et sa oled väga eriline ning ainulaadne, nagu kõik teisedki.
- VÄHK** 22. juuni - 22. juuli
 On tõenäoline, et leiad just selle mida otsid – tasub rohkem ringi liikuda. Kui näed tee ääres hääletajat, võta ta peale.
- LÕVI** 23. juuli - 22. august
 Võta julgelt aega iseendale ning tee üks korralik analüüs – sellest võiks abi olla ka sind ümbritsevatele inimestele.

- NEITSI** 23. august - 22. september
 Hea aeg naabrite külastamiseks – võta ühes midagi meelepärast ja mine koputa uksele.
- KAALUD** 23. september - 23. oktoober
 Võid vabalt mõni aeg suhteliselt suvaliselt tegutseda – kuula südame häält ja lase minna.
- SKORPION** 24. oktoober - 22. november
 Sulle kulub selle kuu jooksul ära üks korralik seiklus – võid seda teha täiesti üksi või võta ühes hea sõber, kel pole kombeks muretseda.
- AMBUR** 23. november - 21. detsember
 Ole ettevaatlik kodutehnikaga, võimalusel lase teistel nendega toimetada.
- KALJUKITS** 22. detsember - 20. jaanuar
 Oeh.. võta nüüd kokku ennast ja hakka tegutsema!
- VEEVALAJA** 21. jaanuar - 18. veebruar
 Kirjuta üks luuletus ja loe see ette võõrale – võiks mõjuda mõlemale suurepäraselt.
- KALAD** 19. veebruar - 20. märts
 Lase romantikal end ravida ja käi lähimas raamatukogus – ehk leiad midagi enam, kui lihtsalt raamat.

TEATED

- Ostan nõukogude-aegsete sõiduautode kasutamata varuosi. Võib pakkuda sõidukõlbmatut VAZ sõidukit varuosadeks. Tel 5565 1952
- Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 5527322
- Metsamaapinna ketasadraga ettevalmistamine istutamiseks ja külviks 53453698 mikk@metsaader.ee
- Kodumasinat remont, varuosad. Tel. 517 9771 või merton@hot.ee
- Fekaalivedu, survepesu, ummistuste likvideerimine. Tel 5588811, www.fekto.ee
- Ostan nostalgia nõusid, karpides lusikaid, keraamikat, vanu naiste ehteid jms. Tel. 53560761 Liina
- Ostan vene kellasid (ei pea olema töökorras), fototehnikat, heliplaate ja muud vanavara. Tel. 58725458
- Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimistööd. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel: mehitus@gmail.com 53529476
- Avatav "Nostalgiakohvik" ostab nõukogudeaegseid lauanõusid, serviise ja lillevaase. Tel: 58599737
- Ostan sõidukorras kaubiku või mahtuniversaali: 58190200
- Teeme kõiki sise- ja välistöid. Tel: +372 56276785
- Müüme ja rendime mobiilseid piirdeaedu ja soojakuid (sobivad hästi suvilaks). Lisainfo telefonil +372 57712345. Vaata ka www.rentbull.ee

Sündmusi Viljandi vallas

- 16.04, kell 11 Viljandi valla paaristurniir võrkpallis Päri spordihoones.
- 16.04, kell 12 Eakate pühapäev Päri raamatukogus.
- 16.04, kell 15 Vastse-Kuuste teatri etendus "Äi Vissuverest" Kolga-Jaani Villem Reimani nimelises Rahvamajas.
- 17.-22.04, rattamatkad Viljandi valla raamatukogudesse "Raamaturajad 2023".
- 19.04, kell 17 südamekuu orienteerumine Kärstna Vaba Aja Keskuses.
- 20.04, kell 19 Viljandi valla mälumäng Viiratsi rahvamajas.
- 21.04, kell 17 Raassilla mootorisportdikeskuse avamine.
- 21.04, kell 17.30 lugemisenurga avamine Jaan Pehkiga Tarvatu Rahvaraamatukogus.
- 21.04, kell 18.15 vestlusring ja Jaan Pehki kontsert Mustla Rahvamajas.
- 21.04, kell 12 eakate klubi Linda 19. sünnipäevapidu Saarepeedi Rahvamajas.
- 22.04, kell 11 Viljandi valla lauamängude päev ja kevadmatk Päri terviseradadel ja kergliiklusteel.
- 22.04, kell 12 Viljandimaa murdmaajooksu meistrivõistlused Viiratsis.
- 26.04, kell 17 Viljandimaa orienteerumispäevak Loodi-Põrguorus <https://leholi.weebly.com/>.
- 29.04, Eesti meistrivõistlused rallikrossis 2023 Raassilla mootorisportdikeskuses.
- 29.04, kell 11 Mustla DiscGolf 2023 Mustla Discgolfi pargis.
- 29.04, kell 12 Seto Lihavõtted Mulgimaal Saarepeedi Rahvamajas.
- 29.04, kell 8 avatud kalasadamate päev Valma Vanasauna sadamas.
- 30.04, kell 14.30 94. suurjooks ümber Viljandi järve, lastejooks Viljandi linnastaadionil.
- 30.04, kell 20 kevadpidu ansambliga VEA Tănassilma Rahvamajas.
- 05.05, kell 19 tantsuõhtu - Ervin Lillepea ja ansambel Kruuis Mustla Rahvamajas.
- 11.05, kell 17 emadepäeva kontsert kooli ja lasteaiga Saarepeedi Rahvamajas.
- 12.05, kell 16 emadepäeva kontsert Kolga-Jaani Villem Reimani nimelises Rahvamajas.
- 14.05, kell 12 emadepäev lasteaiga Ramsi Vaba Aja Keskuses.
- 14.05, kell 13 emadepäeva kontsert Haldi Välimäega Kärstna Mõisas.

KUU JUUBEL

30. märtsil pidas oma 30. sünnipäeva Kärstna hooldekodu. Kärstna hooldekodu on asutatud 30. märtsil 1993 endistes Kärstna kolhoosi lasteaia ruumides. Maja renoveeriti viimati 2019. aastal. Hooldekodus on 24 voodikohta – 4 ühekohalist tuba, 7 kahekohalist tuba ja 2 kolmekohalist tuba. Hooldekodu juht on algusest peale olnud Ly Kirt. Juubelisünnipäev oli tore, sellest said osa nii oma maja inimesed ja külalised. Mõnusat meeleolu löid muusikahelid.

Foto: Alar Karu

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

SOFIA LEPP
25.02.2023

TEELE SOOTS
01.03.2023

KENDRIS HELIMETS
10.03.2023

MERIBEL IBRUS
11.03.2023

AKSEL ROOSI
14.03.2023

FRANK SÖLG
20.03.2023

DEREK VENDELIN
20.03.2023

HEILY NAELAPEA
21.03.2023

ARON RAUDSEPP
24.03.2023

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

RAISSA VÄIKENE 98. 03.04.1925 Vilimeeste küla

VALVE TEESALU 97. 05.04.1926 Jämejala küla

MIIA PALMET 96. 16.04.1927 Puiatu küla

HELGI OKMEES 95. 05.04.1928 Parika küla

EVI LÖOKENE 95. 29.04.1928 Rihkama küla

RUTI TIIGIMÄE 92. 17.04.1931 Saarepeedi küla

VAIKE AREN 92. 27.04.1931 Lalsi küla

AINO HALJAS 91. 30.04.1931 Päre küla

ANTS KIHNO 91. 08.04.1932 Villa küla

HULDA JAKOBSON 91. 08.04.1932 Väluste küla

EIMI KANEP 91. 18.04.1932 Jämejala küla

LEILI KIRONEN 90. 02.04.1933 Aidu küla

HEINO ÖUNAP 90. 05.04.1933 Vana-Võidu küla

AINO MADI 85. 04.04.1938 Päre küla

HELDUR KROON 85. 06.04.1938 Anikatsi küla

VALVE LUSTUS 85. 20.04.1938 Kalbuse küla

VAMBOLA LEINUS 85. 29.04.1938 Mustla alevik

HELJU PÖDER 80. 02.04.1943 Maltsa küla

URVE HENDRIKSON 80. 04.04.1943 Kookla küla

MAIE KALMUS 80. 11.04.1943 Suislepa küla

VIRVE JÄRVEKÜLG 80. 11.04.1943 Suislepa küla

VALDUR METS 80. 15.04.1943 Paistu küla

MATI KUUS 80. 18.04.1943 Intsu küla

MARJE PETERSON 80. 23.04.1943 Villa küla

ENE RAHNU 80. 30.04.1943 Mataperä küla

TERESA
ABIVAHENDIKESKUS

Viljandi Teresa
Tallinna 11

Tel: 433 3190
E-pood: www.teresa.ee

- Uriinipidamatus toodete müük
- Abivahendite müük
- Tasuta nõustamine
- Võimalik riiklik soodustus!

Avatud:
E 9-17, T 8-16,
K-N 9-16,
Lõuna 13-13:30

KIRIKUTES

EELK KOLGA-JAANI JOHANNES KOGUDUSES toimuvad jumalateenistused igal pühapäeval kell 14.00 Kolga-Jaani kirikus.

Kõnetunnid igal kolmapäeval ja pühapäeval kell 12.00-15.00

Muud tegevused (hingehoid, leer, ametitalitused kokkuleppel) info telefonil 5568 4711

EELK TARVASTU PEETRI KIRIKUS

16. aprill kell 11.00 Ülestõusmisaja 1.pühapäeva jumalateenistus

23. aprill kell 11.00 Ülestõusmisaja 2.pühapäeva jumalateenistus

30. aprill kell 11.00 Ülestõusmisaja 3.pühapäeva jumalateenistus

7. mai kell 11.00 Ülestõusmisaja 4.pühapäeva jumalateenistus

14. mai kell 11.00 Ülestõusmisaja 5.pühapäeva jumalateenistus. Teenib õp. Villu Jürjo

EELK PAISTU MAARJA KOGUDUSES

23. aprill, pühapäev kell 14 Ülestõusmisaja 3. pühapäev Misericordia Domini Missa. Juhtmõte: Hea Karjane

14. mai, pühapäev kell 14 Ülestõusmisaja 6. pühapäev. Palvepühapäev Rogate Missa. Juhtmõte: Südame kõne Jumalaga

EELK KÕPU PEETRI KOGUDUSES

Nõnda on Jumal maailma armastanud, et Ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes Temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu. Jh 3:16

P, 16. aprill kell 11 armulauaga jumalateenistus

17.-18. aprill külas soome Kera-va sõpruskoguduse rühm

P, 23. aprill kell 11 armulauaga jumalateenistus

N, 27. aprill EELK Viljandi praostkonna sinod Suure-Jaanis

P, 30. aprill kell 11 armulauaga jumalateenistus

P, 7. mai kell 11 armulauaga jumalateenistus

- Pottsepatööd
- Loodusehitus
- Üldehitus

+372 5675 1468

www.stoneandcrystal.ee

Ka Sina saad hakkama!

TASUTA NÕUANDELIIN
800 7070

Medtrum A7+ TouchCare®

LIHTNE JA MUGAV VERESUHKRU JÄLGIMISSÜSTEEM*

diabeet@linusmedical.com

*Eriarsti raviotsuse alusel, 1. tüüpi diabeediga isikutele, kompenseerib Medtrum A7+ süsteemi Tervisekassa.

Tähelepanul Tegemist on meditsiiniseadmega. Enne meditsiiniseadme kasutamist palume lugeda kasutusjuhendit ja vajaduse korral konsulteerida spetsialistiga.

Linus Medical

ÕHKSOOJUSPUMPADE

MÜÜK
PAIGALDUS
HOOLDUS

KLIIIPARTNER.EE ☎ 5184429

Mälestame

MALLE LOOVA
31.10.1951 – 04.03.2023
Jämejala küla

VAHUR RUUT
04.09.1965 – 09.03.2023
Loodi küla

MAREK MARKUS
30.10.1981 – 09.03.2023
Puiatu küla

ESA ELIS LAHTINEN
25.12.1945 – 10.03.2023
Suislepa küla

HILDA AUKSMANN
28.05.1934 – 13.03.2023
Mustivere küla

AIVAR ANIMÄGI
22.10.1961 – 15.03.2023
Saarepeedi küla

ENN KALA
16.12.1950 – 16.03.2023
Vana – Võidu küla

SULEV RAHV
27.08.1950 – 17.03.2023
Mustla alevik

ARVI PUMBU
14.12.1939 – 18.03.2023
Vanasse küla

AIME – HELJE MADSEN
06.04.1939 – 30.03.2023
Jämejala küla

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne
Tegevtoimetaja Raivo Lott

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida.
e-post ajaleht@viljandivald.ee
Kontakttelefon 5303 5482 (üldinfo), 5304 2447 (toimetaja)
Kodulehekülg www.viljandivald.ee